

ROZSAHEGYI KÖNYVTÁR
F 38038
Gyomaendrőd, Blaha u. 21.

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

X. évfolyam 8. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2003. augusztus

Gondolatok Szent István napján, Nemzeti Ünnepünk ünneplésére

„Hatalmad alá tartozik, Uram, minden, - és senki sem állhat ellen akaratomnak. Te teremtettél mindent, az Eget és a Földet, - és mindent, amit az Ég határa magába foglal -, Te vagy a mindenség Ura.” (Eszter könyvéből)

Hozzád könyörgünk népe-dért, a nemzetért, mely most dicső elődit ünnepli örömmel, - de bölcsen ismerni törekszik önmagát és a jövő kihívásait -, érezzük, kell a Te kegyelmed, hogy a szabadsággal ne éljünk vissza, az igazságot ne csavarjuk el törpe létünk méretei szerint, s a jóságot s erényt gúny tárgyává tenni ne merészeljük soha.

Egyensúlyt veszített világunk zűrzavarából szólítunk Téged, Urunk Istenünk. Nemzeti ünne-pünk emlékét idézve tetten érjük lelkünkben az egymásrataláltak egység feletti örömet. Akkor van ünnep a nemzet életében, ha egyazon eszméért lelkesül és nem az érdek, nem a kényszer, nem a csábítás sodorja össze tag-jait, hanem rádöbben arra az összekovácsoló eszmére, hogy egy a sorsunk, - a sorsunk: menni, menni, hittel és reménnyel, bár tiltakozzon az emberi rövid-látás, mi tudjuk, hogy ezen az úton Te vagy célunk, Teremtő és számonkérő Istenünk-. Az egyenletlenség, a megosztás, a szétdarabolás, az ellenségeskedés nem a Te műved, az egyenletlenségben megfagy az ünnep. A bizalmatlanság és félelem zárkóztató teszi szívünket, - de vágyakozunk a jégolvasztó lélekfuvalat kegyelmére, mert ünnepre vágyunk, míg előbukkan a szívünk-ből, - és ha nem akarja egyik vagy másik hatalom kisajátítani, - akkor az egymásra találás megteremti méltó gyümölcsét.

Az ünnep lelkéhez a gőgös el nem juthat, ezért így imádkozik Vass István, a költő: - „A buta bestiát, a gőgöt, öld meg, Uram!” Bárminő nehezen hajlik meg térdünk, Uram, mégis az ünnep itt kezdődik. Gyermekeid vagyunk, s a Te Atyai gondos-

kodásodban bízva kell testvéri szeretetben él-nünk. Urunk, mennyei Atyánk! Terelj minket önző szétszóródottságunkból vissza Te-hozzád, hogy ünnepeinkből erőt meríthessünk jövőt tervező és remélő életünkhöz. Te elhívsz a megszo-kottból, hogy menjünk föl szent hegyedre, az ünnep emelke-dett magasságai felé indulni restek ne legyünk, - hiszen nem önmagunkért élünk, hanem Érted, nem ma-gunk dicsőségét keres-sük, hanem a Tiédet - mert előttünk egy nem-zetnek sorsa áll, s a test-véri szeretetet sok társunk várja még. Urunk! - Az ünneplés örömét a Rád talált lé-lek bensőséges áhítatát az ünneplés lélektáplá-ló magasztosságát már sokan megirigyelték, s Téged kiszorítva, hegye-idre nyomolni töreked-tek, homlokukat meghajtani nem tudták, - az ünnepet csak imitálták, ezért írja a költő: „Ne ünne-pelj te Róma ifjúsága, ne ünne-pelj, ha a császár ünnepel”.

Uram, teremtő Atyánk, ünne-p-lésünk a valahova tartozás megé-léséből ered. Erőt önt szívünkbe a családhoz tartozás tudata, itt megértik egy-mást, egymás szavát. Erőt ad a családok közös-sége a nemzethez tartozás tudatában, - „minden közösség onnan felülről a Világosság Atyjától származik” ol-vassuk Szent Pál sorait.

A nemzeti egység elképzelhetetlen a családi élet megszen-telt egysége nélkül, s folytatva a sort, a nemzetek a Hozzád való tartozás tudatában találhatnak egymásra. A Te néped leg-nyünk és ne élvező tömeg (Gyulai Pál), legyünk szeretetre ké-pes bátor nemzedék. Az ünnep bensősége egy körülhatárolt közösségé - de kaput nyit -, s ha közös feladat kihívásával kell megbirkóznia, hát testvéri jobbot nyújt.

Isten, áldd meg a magyart!

Réthy István

Önnek joga van tudni...

**Endrődi Szent Imre Egyházközségért
Közhasznú Alapítvány
Gyomaendrőd, Fő út 1.**

2002. évi Közhasznúsági Jelentés,

amely a május 26-i kuratórium ülésen
egyhangúlag elfogadásra került.

I. Számviteli éves beszámoló a kitöltött 1715/h sz. nyomtatvány szerint került jóváhagyásra.

II. Az alapítvány 2002-ben költségvetési támogatásban nem részesült.

III. Az Alapítvány tevékenysége során a saját tőke 2002. évben 541.657-Ft-tal növekedett.

IV. Önkormányzati támogatás: 40.000,- Ft

Békés Megyei Közgyűlés támogatása: 300.000,-Ft

Országgy. Társad. Szervezetek Bizottságától: 170.000,-Ft

APEH átutalás az adózók részéről felajánlott 1%: 44.282,-Ft

V. Tisztségviselők semmiféle juttatásban nem részesültek.

VI. Közhasznúsági tevékenységről szóló tartalmi beszámoló:

2002. évben is a fő célkitűzés az alapítók szándékai szerint az endrődi egyházi temetők karbantartása, az endrődi templom tetőfelújításának támogatása volt, valamint továbbra is fogadtuk a hunyai templom részére érkezett adományokat.

A Hunyai Egyházközség alapítvány kezelésében lévő vagyonának alakulása:

I. BEVÉTELEK

Pénzmaradvány az előző évről: 3,627.235-Ft

1 fő adománya: 1.000-Ft

Kamat bevétel 223.360-Ft

ÖSSZESEN: 3,851.595-Ft

II. KIADÁSOK

III. ÉV VÉGI PÉNZ VAGYON 3,851.595-Ft

Az Endrődi Egyházközség alapítvány kezelésében lévő vagyonának alakulása:

I. BEVÉTELEK

Pénzmaradvány az előző évről: 500.304,-Ft

42 fő adománya: 499.930,-Ft

Békés Megyei Közgyűlés támogatása 300.000,-Ft

Pályázatok:

Helyi önkormányzat: 40.000,-Ft

Országgyűlés Társ. szervezetek Bizottsága: 170.000,-Ft

APEH 1% 44.282,-Ft

Kamat bevétel: 55.845,-Ft

ÖSSZESEN: 1,610.361-Ft

II. KIADÁSOK

3 fő temetői munkás 6 havi bér és járuléka (40%) 488.448,-Ft

Templomtető felújításához hozzájárulás 300.000,-Ft

Posta és anyag jellegű költség 3.922,-Ft

Bank költség 390,-Ft

ÖSSZESEN: 792.760,-Ft

III. ÉVVÉGI PÉNZ VAGYON: 817.601,-Ft

(kötött felhasználású 450.000-Ft)

Az Alapítvány által kezelt pénzvagyont összesen:

HUNYA: 3,851.595,-Ft

ENDRŐD: 817.601,-Ft

ÖSSZESEN: 4,669.196,-Ft

Az Alapítvány vagyonát adományokból, azok kamataiból, pályázati támogatásokból és az SZJA 1%-ból gyarapította. Kiadásait kizárólag az alapítói okirat, illetve kuratóriumi döntés szerinti közhasznú célokra, vagyis az egyházi temetők karbantartására és a templomtető felújításának részbeni fedezetére fordította.

A kuratórium elnökeként köszönetet mondok mindazoknak akik munkájukkal évek óta segítik az Alapítvány tevékenységét:

Iványi Sándor, a temetői munkásokat és munkákat irányításával, felügyeletével,

Császárné Gyuricza Éva, a munkanélküliek alkalmazásával kapcsolatos ügyintézésével, a pályázatok, támogatási kérelmek megírásával,

Ungvölgyi János, a pályázati lehetőségek feltárásával, Ambrózi László és felesége, valamint az Oltáregylet tagjai jótékonyági vacsorák megrendezésével,

Gyuriczáné Szabó Erzsébet az adminisztráció végzésével.

Köszönetet mondok továbbá a civil adományozóknak, a Gyomaendrődi Munkaügyi Központnak, a Békés Megyei Közgyűlésnek, és Gyomaendrőd Város Önkormányzatának, és mindazoknak, akik az SZJA 1%-át Alapítványunknak ajánlották.

Szabó Zoltánné
Kuratórium elnöke

Kedves Olvasók! Kérjük, hogy a temetői munkák, az endrődi plébánia nagy javítási munkák, valamint a hunyai plébánia építési támogatására küldjenek pénzádományt, amelyről igazolást adunk, az év végi adó-visszatérítés igényléséhez. Az átutaláson kérjük feltüntetni az adomány célját (temetői munka, vagy, endrődi plébánia javítása, vagy a Hunyai plébánia építése), valamint ha adókedvezményt tudnak igénybe venni, az adóazonosító számukat is.

Az Alapítvány adományát az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-10003231 sz. számlára szíveskedjenek küldeni.

ELAPRÓZOTT VÁRAKOZÁS AZ M 5-ÖSÖN

Felhívás mindazokhoz, akik nem értenek egyet a méregdrága autópályadíjjal!

Polgári engedetlenségi mozgalom az M 5-ösön.

Jelszavunk:

**„FIZESSÜNK 1 FORINTOSOKKAL,
HOGY VEGYÉK MÁR ÉSZRE,
MÉREGDRÁGA A SZTRÁDA”.**

Nincs autós, akit ne dühíteni az az igazságtalanság, ami bennünket, Békés megyei embereket ér. Mi fizetjük a világ legdrágább autópálya díját! A magas autópályadíj ellehetetleníti a békési vállalkozókat, és hátrányos helyzetbe hozza az Alföldön élő embereket. Egyenlő esélyeket, matricát követelünk! Az országrészek esélyegyenlősége érdekében az állami autópályákkal azonos díjakat kell bevezetni!

Ezért alakult meg a MAHÉSZ (M 5-ös Autópályát Használók Érdekvédelmi Szövetsége). A MAHÉSZ célja, hogy az M5-ösön is vezessék be az országosan működő matricarendszert, és szűnjenek meg a fizetőkapuk.

A Fidesz-Magyar Polgári szövetség tiltakozik az M 5-ös autópálya magas díja miatt. A Horn-kormány által 1994-ben kötött koncessziós szerződés extra hasznot ad az adófizető állampolgárok jövedelméből. Egy minimálbérből élő embernek 20 órát kell dolgozni a Kecskemét-Budapest oda-vissza útért, a világ egyik legdrágább autópályáján.

A kormány újabb 205 millió Eurót fizet az AKA Rt-nek, és ennek ellenére, ugyanúgy, ugyanannyit kell fizetnünk.

Őn se tűrje tovább! Csatlakozzon az 1 forintossal fizetőközökhöz! - így tiltakozunk a méregdrága autópályadíj ellen!

Domokos László
Országgyűlési képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

A Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesületének Gyomaendrői Csoportja augusztus 30-án évadzáró vacsorát rendez a Katona József Művelődési Központban.

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének V. Békés megyei találkozója volt július 5-én a Katona József Művelődési Házban. Őszi D Nyugdíjas Klub az új kenyér ünnepét vacsorával egybekötve ünnepli a Katona József Művelődési Központban, augusztus 21-én.

Tüdőszűrés lesz Endrődön a Községi Házban, augusztus 14-29-ig. Bővebb felvilágosítás plakátokon olvasható.

Az Erzsébet ligetben Rock-zenei találkozó július 25-én, 26-án a Sutyomba Népzenei Fesztivál és Kézműves Kirakodóvásár és július 27-én vasárnap és az V. Birkapörkölt-főző verseny kerül megrendezésre. A program fedőneve: „A Hármaskörös Gyomaendrődnél... tetőzik a buli”.

A Gyomai Református Templomban Hangverseny lesz július 31-én, 17 órakor. Közreműködik: Erkel Ferenc Vegyeskar, a Gyomaendrői Zenebarátok Kamarakórusa és a Magyar Hárfaduo (Bélyei Adél, Gogolyák Mária) A hangverseny díjtalan, de az Alapítvány szívesen fogad adományt.

Bogár-találkozó, azaz VII. Nemzetközi Volkswagen találkozó lesz augusztus 2-4 között a Hármaskörös Szabadstrandnál. Gazdag programból a P. Mobil koncert, ügyességi vetélkedő, gyorsulási verseny, stb.

Nagylaposi Popfármon Farmer-Est, augusztus 2-án, 19 órakor kezdődik.

Motocross Amatőr Országos Bajnokság V. Futama közel 100 versenyzővel, az Endrői Eurocross Ringen, augusztus 3-án vasárnap 13-17 ig. Előtte 10-12-ig edzés.

Operett-est a Községi Házban augusztus 20-án este 8 órai kezdettel.

Szent István napi 2 napos ünnepség lesz Endrődön a ligetben. A részletes programot plakátok hirdetik, néhányat kiemelve: 19-én: Endrői Nyárbúcsúztató Popfesztivál kezdődik 18 órakor, 20-án nemzetközi halfőző verseny, délben kenyérszentelés, cipőosztás, Körösmenti Néptáncgyűttes műsora, sörívő verseny, kötélhúzó verseny (itt lesz Fekete László „a legerősebb embere”), este Charlie, Szűcs Judit, Karthágo együttes és tűzijáték éjfél előtt.

Gyomán a Liget fürdő és Kemping, gyógyvízzel, Endrődön a Templom-zugi tiszta vízű holtág várja a pihenni, kikapcsolódásra vágyó itt és távol élőket. Csónak, kajak, vízbicikli, horgászati lehetőség, masszázs, gyógytorna, büfé, és még sok kellemes meglepetéssel szolgálnak az üzemeltetők. Információ kérhető: Liget fürdővel kapcsolatban: 66-386-039; Templom-zugi holtággal kapcsolatban: 06 30 9672-741-es telefon számon.

FÉRFI ÉS NŐI fodrász üzlet és SOLÁRIUM nyílt ENDRÖDÖN, a Rózsa presszó mellett.

Várja vendégeit hétfőtől péntekig reggel 8-tól este 8 óráig, és szombaton 7 órától 13 óráig. Telefonon is be lehet jelentkezni, a 06 30 5219869-es számon, vagy személyesen.

Újságunk szeptemberi száma a nyári szabadságok miatt a szokásos időnél később jelenik meg. Olvasóinknak is kellemes nyári kikapcsolódást kíván a Szerkesztőség.

A Gyomaendrői Zenebarátok Kamarakórus Alapítvány hírei

Kedves Olvasók! Szeretnénk Önöknek elmondani, összefoglalni azokat az eseményeket, amelyek véleményünk szerint érdeklődésükre tarthat számot. Hogy miből gondoljuk azt, hogy beszámolónk érdeklődésre tarthat számot? Abból, hogy zenéi előadásainkat a település mindkét részén mindig sokan látogatják. Ezért szeretnénk megosztani azt az örömet, amit mi érzünk akkor, amikor hallgatóinknak énekelünk.

Először az elmúlt 2002-es évről írunk. Kis közösségünk hetedik éve volt, ez az év is bővelkedett zenei eseményekben.

Meghívásunk volt a Dévaványai Zene és Művészeti Iskola márciusi jótékonyági vacsorájára, majd a Gyomaendrői Zene és Művészeti Iskola áprilisi „művészbáli” előadásra.

Májusban már hagyomány, hogy a Rózsahegyi Napok keretében rendezett műsor szereplői vagyunk, majd május utolsó vasárnapján a Hősök Napi ünnepségen adtunk műsort az Endrődiek Baráti Körének felkérésére.

2002 nyara volt az első, amikor tarthatunk egy kis nyári pihenőt, de augusztusban már készültünk „Szülőföldünk Békés Megye” kulturális bemutató műsorra, melyet Gyomán a Katona József Művelődési Központban tartottak meg. Októberben a Zenei Világnap alkalmából a Polgármesteri Hivatal dísztermében adtunk műsort igen szép számú közönségnek.

Decemberben a hagyományos „Aranyvasárnapi Koncert”-ünket tartottuk meg előbb a gyomai római katolikus templomban, majd utána dévaványai katolikus templomban.

Az idei, 2003-as év nagy erőpróbank volt. Az „Éneklő Magyarország” az énekkarok országos minősítő hangversenyén énekkarunk bronzminősítést kapott.

Felleptünk a Gyomaendrői Zeneiskola „művészbálján”. A nyár nagy zenei eseménye a július 31-i közös koncert lesz, amelyet a Budapesti Erkel Ferenc Kórusal együtt tartunk a Gyomai Református Nagytemplomban.

Az év hátralévő idejében készülünk az októberi Zenei Világnap eseményeire, a hagyományos Aranyvasárnapi koncertünkre, amit terveink szerint idén az endrői Szent Imre Római Katolikus templomban tartunk meg.

Nekünk kórustagoknak a jó hangulatú próbák nemcsak munkát jelentenek, hanem sok örömet, kikapcsolódást. A sok munka, gyakorlás eredményeként a tanult mű előadására érik, érezzük, hogy „a muzsika hangja száll, lelkünk a mennyben jár”.

Hisszük, hogy mindenkinek szüksége van a zene hallgatásra, a zenei rendezvényeken való részvételre, mert ez nemcsak kikapcsolódás, hanem lelki megnyugvás, elmélyülés és az emberi kapcsolatok egyfajta ápolása.

Minden rendezvényünkre továbbra is várjuk érdeklődésüket, a találkozást, amelyet Babits gondolatával köszönünk meg:

„...és akinek szép lelkében az ének,
az hallja a mások énekét is szépnek”.

*Horváth Gáborné
Kórustag*

Kamarakórus Alapítvány gazdasági vezetője

A Városi Zene és Művészeti Iskolában a **pótbeiratkozás szeptember 3-án és 4-én** lesz, délután 2 és 4 óra között. Az órabeosztást szeptember 5-én lehet délután kettőtől megtudni, a Kiszéti u. 27-ben. Az órarend szerinti tanítás szeptember 8-án hétfőn kezdődik, addig is jó pihenést és nyaralást kíván gyerekeknek és szülőknek az iskola igazgatója: Holubné Hunya Anikó

Városunk evangélikus templomának torony órája sokunk örömeire ismét működik. Mutatja az időt, negyed és egészóra ütésekkel, minden-napi déli és esti harangszóval, éjszakai megvilágítással, napi két alkalommal megszólaló toronyzenével megújult külsővel városunk egyik színtöltője lett. Köszönet a Gyomai Evangélikus Egyházközségnek, hogy megszervezte és támogatta a villámcsapás okozta helyreállítási munkát. A város Önkormányzatának testülete anyagilag támogatta a toronyóra helyreállítási munkáit.

Városunkban nagy ütemben folynak a szennyvízcsatorna építési és bekötési munkái. A lakosság és az átmenő forgalom türelemmel viseli a közlekedési akadályokat.

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér ize, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Búcsú az Iványi házaspártól

Iványi (Buczko) Mária és férje Iványi István egy hónap különbséggel követték egymást a másvilágba. Ritkán, de elő szokott fordulni, hogy az egy életen át hűséges, szerető társak igen rövid időn belül követik egymást az örökkévalóságba. Őnekik megadtott...

Ezért tőlük most egyszerre veszünk búcsút. Máriát, aki szerkesztőségünk tagja volt, olvasóink egy része csak írásai alapján is ismerték, de férje is közismert ember volt. Pista édesapja, id. Iványi István a Körösön túli területen gazdálkodott 24 hold földön. Az apa szomszédja a testvére volt, Iványi Elek, aki hasonló területű földön gazdálkodott, ami szülői örökség volt. Id. Iványi István az I. Világháború Bécsújhelyre sodorta, és onnan hozott feleséget is, háború után itthon folytatta a mezőgazdasági gazdálkodást. Fiuk István 1921-ben született, aki felnőve apja gazdaságában hasznosította kiemelkedően jó műszaki érzékét is. Az aratás után saját cséplőgéppükkel csépeltek a Csejten és Nagylaposon betakarított gabonát, tanyáról-tanyára járva, több munkást is alkalmaztak a cséplés idejére.

Pista az általános iskolát Csejten végezte, és együtt jártak a tanyai iskolába Máriával, akinek megözvegyült édesanyja két gyermekével Pest-

ről haza költözött. Mária nagyon szép kislány volt, de még szebb nagylány! Az iskola igazgatója Lesniczki István tanító úr volt, aki tanítási időn túl is sokat foglalkozott a tanyai gyerekekkel, még felnőtt, serdülő korukban is. A tanító úr műsoros esteket szervezett, színdarabokat tanított be, így tette az akkor még népes tanyavilág lakóinak életét széppé, változatosá, értékessé. A fiatalok sokan találtak egymásra ezeken a multságokon, így volt ez Mária és Pista esetében is. A gyermekkori barátság egy életre szóló szerelemmé, szeretetté vált. Eljegyezték egymást, de akkor már a II. Világháború szele ide is elérkezett, ezért a szülők nem nagyon örültek annak, hogy a fiatalok az esküvőt sürgették. 1944-ben házasságot kötöttek. Buczko Marikából Iványi Mária (becenevén Macó) lett, és az ifjú férjet hamarosan katonának vették, rövid kiképzés után a frontra került. Macó 3 évig teljesen egyedül maradt, mert férje fogságba esett, és édesanyja visszaköltözött Pestre.

Pista a fogságból hazatérve látta meg először első szülött fiát, összesen 3 fiúgyermekük született. Rövidesen az Iványi család is itthagya a tanyai életet, hiszen szinte mindenüket elvették, még a nagyszülők vagyonát is. Munkát keresve Budapestre költöztek, ott Pista előbb egy gyárban, majd a Közlekedési Vállalatnál talált munkát, onnan is ment nyugdíjba.

Három fiúgyermekük született. Nehéz idők jártak akkoriban. Mária a három gyermeke mellett is tovább tanult, és irodalmi pályára került. Verseit főleg a gyerekekhez írta, írt meseoperát és sok-sok mesét, rádiójátékot. A Magyar Rádió gyermekrovatának külső munkatársa volt hosszú éveken át. Nyugdíjas éveikben visszaköltöztek a szülőföldre, Endrődön vettek házat. Mária virágos kertje mindenkit csodálattal töltött el, nagyon szerette a növényeket, amit azok azzal háláltak meg, hogy szebbnél szebben pompáztak. A következő állomás Gyoma volt, ott is töltöttek néhány évet, de ahogy múltak az évek, tudták, érezték, hogy öregségükre gyermekeik közelébe kell visszakerülniük. Egy fiuk fiatalon meghalt. Utolsó éveiket Kerepesen éltek, fiuk családja körében. Ott érte el őket a betegség, így kevés időt tölthettek szeretteik körében. Máriát megtámadta a gyilkos kór, Pista nagy szeretettel és gondossággal ápolta beteg feleségét, aki 2003. május 24-én halt meg. Mária nem sok ideig hagyta magára szerető hűséges párját, éppen egy hónap múlva, június 22-én Pista is eltávozott az élők sorából. Máriát és Pistát küzdelmes életük folyamán minden nehézségen átsegítette a jó Istenbe vetett hitük. Igaz hívő emberek voltak, a Szűz Anya tisztelői.

Mindketten a szülőföldben Endrődön alusszák örök álmukat, béke poraikra.

Márton Gábor

Mária emlékére

Elmentél tőlünk,
Mert ott már vártak,
hogy kedves meséid hallgassák,
melyek a földi életünket
valósággá, széppé formálják.

Madarak vidám énekétől
Felfrissül, elszáll emlékükd,
Csodásan csengő szavaiddal
Tedd szebbé hallgatód álmat!
A szeretet csodákat művel,
Békét és boldogságot áraszt.

Fesd még szebbé az égi országot,
Hitesd el az égi csodákat.
Légy védangyallá az ifjaknak,
Gyerekeknek a Nagymánál.
Megyünk mi mind, nem is soká,
Kérünk, hogy várjál!

Köszönjük áldott jó Urunk

Már elpihent a kinti zaj:
S lámpavilágos esteleken
Kezem imára kulcsolom
Úgy kérlek édes Istenem!
Áldott kezed terjeszd fölénk,
Irgalmad csöndjét küldd le ránk!
Engedd, hogy szép legyen az álmunk,
Békességes az éjszakánk!
Legyen velünk szent angyalod,
Ki öriz minket szüntelen.
Vigyázza lelkünk tisztaságát,
Hogy fehér legyen és büntetlen.
Az éjszakánkat és napjainkat
A Te kegyelmed tölti be.
Legyen ezért örökös hála
A benned bízók szent hite!
Szívünket feléd kitárjuk,
Azokért, akiket szeretünk,
S köszönjük áldott jó urunk,
Hogy kegyelmedben lehetünk.

Márton Gábor

Iványiné Buczko Mária

Historia Domus

AZ ENDRŐDI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE (részletek)

A Harruckern uradalom megosztott. A szarvasi rész, melyhez Endrőd is tartozott, a gróf Stockhammer családnak jutott. Ezen osztozkodás alkalmával a következő határozatot hozták: „Miótan az urasági család, uradalmának területén a többi templomot és plébániát felépítette, még a tiszta katolikus és népes Endrőd község volt hátra, melynek lakói ez iránt ismételtlen folyamodtak. Azért Vidovich Mihály, a Stockhammer grófi család gyulai plenipotentiarusa igazságosnak tartja, hogy ezen épületeket a közös alap – a község által teljesíthető kézi és igás napszámokon kívül – fölemeltesse, előzetes költségvetés és tervezet alapján, mely az osztozkodásra egybegyűlendő felhatalmazottak elé terjesztessék. Elhatározták tehát, hogy e célra közös uradalmi alap a szarvasiaknak (hová Endrőd tartozik) hat éven át 3.000 forint-jával 18 ezer forintot fizessen. ...

Tehát Endrődöt legutoljára elégitette ki a közös Harruckern uradalom.

1. Ezen határozat alapján 1799. április 2-től 1804. július 7-ig 18.433 r-frt. 33 kr. fizettetett ki „a méltóságos familia közönséges kasszájából, az endrődi elöljáróság útján, Farkas Pál ő kegyelmének, aki 1798-1800, és Dinya Márton ő kegyelmének, aki 1800-1806. között templomgondnok volt.

2. A helység közönséges kasszájából 1798. augusztus 19-től 1806. október 26-ig e célra adatott 18.050 fr., Kalmár Mihály folytonos bírósága alatt.

3. A lakosok ajánlataiból 1799. február – 1806. áprilisig befolyt 3.702 r-frt.

(Kalmár Mihály 256, egy távollevő személy 300, Dávid Pál 200, Varga Márton 100, Liziczai József 200, Timár Márton 50, Liziczai József 2 ökre ára – 180 fr, Mikó György 1000, Paróczai György 100, Knap Mátyás 200, Giricz Pál 400, Szilágyi János 50 rft. S a t.)

4. Elegyes bejövétel (anyagok eladása sat.) 1.826 f. 48, összes bevétel címen: 42.012 fr, 21 kr.

Anyag beszereztetett: mész 3.356 köböl, száldeszka 2.582, sima ölfá 1.252, fenyő 836 szál, vas 143 mázsa, téglá 1.613.150 db.

Kiadások:

1. Mészért 4.267 f. 19 kr.
2. Deszkáért 872
3. Singfáért 2.127
4. Vas- és szegekért 2.547
5. Szálfenyőért 903
6. Zsindely- és léccért 626
7. Téglára 4.367 (égetésért)
8. Kőművesnek 7.657
9. Ácsnak 6.967
10. Oltár csináló- és képirónak 3.500

(Seft József pesti piktornak a nagyoltár képért 430, Sporer egri képirónak a nagyoltárért 1.300 f, két kisoltárért 1.300, katedra aranyozásért 170 f, statuák és hat agyal aranyozásáért 300 fr.)

11. Üvegesnek 830

12. Asztalosnak 2.662

13. Auszczugálisokra (?) 1.440 (kovács, kerékgyártó, pintér, görög, molnár)

14. Terméskőért 1.130

15. Lakatosnak 783

16. Elegyesekre 760

17. Harangöntőnek 526 (413 f. 54 és egy kisebb harangért 111 f. 15)

18. Utazásokra 109

Összesen: 42.013 f 02, a 42.012 f. 21 kr. bevétellel szemben

Tehát kiadási többlet 41 kr.

Egyidejűleg paplak is épült. Külön tétel gyanánt előfordul a „Parochialis házhoz” (1801. okt. 8.): 40 köb. mész, 150 szál fenyő, 200 font vas, 22.000 vasszeg, 70.000 zsindelyszeg.

1800. szeptemberében 96.000 téglá, 1806-ban a Par. épület ambitusához: 20 köb. mész, 53 szál deszka, 30 szál fenyő, 156 font vas, 160.000 vasszeg, 10.000 téglá.

Az 1798-ban készült költségvetés szerint a kőműves- és ácsmunka 3.398 forintba került s kellett hozzá 304.800 téglá, 460 köböl mész.

Fényképalbum

Bal oldali kép: endrődi fodrászüzlet előtt
Jobb oldali felső kép: végzett fodrászok
Jobb alsó kép: a mai Endrődi utca, az 1940-es években

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

Endrőd

Csak augusztusban, a plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor, és este 7 órakor. Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér. Augusztus 15-én reggel fél 8-kor. Augusztus 20-án reggel 8-kor, és este 7-kor.

Szent Gellért Iskola kápolnájában nincs mise!

Hunya

Csak augusztusban, a plébános szabadsága alatt: vasárnap: reggel 8-kor. Kedden, csütörtökön és szombaton este 6-kor rózsafüzér. Augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén este 6-kor.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap reggel 8-kor, szombaton 18 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László plébános

A katolikus hit elemei (21.)

Imádságok (2.)

3. Keresztvetés

Keresztvetéskor a jobb kezünkkel megérintjük

a. a homlokunkat, és azt mondjuk: „Az Atya”,
b. aztán a mellünket, és azt mondjuk: „a Fiú”,
c. majd a bal és a jobb vállunkat, ezekkel a szavakkal: „és a Szentlélek nevében. Amen.”

A keresztvetés jelzi, hogy keresztények vagyunk, mert kifejezi az alapvető katolikus titkokban való hitünket: tartalmazza a Szentháromság titkát, valamint a megtestesülés és megváltás titkát. A szavak arról szólnak, hogy egy Isten van három személyben, a kereszt jele pedig arra emlékeztet, hogy Jézus Krisztus, Isten Fia meghalt értünk a kereszten.

4. A térdhajtás módja

Ha egy térdel hajtunk térdet, erre a három dologra kell figyelni:

a. jobb térdünket behajlítva bal bokánk mellé eresztjük a földre;
b. fejünket és törzsünket egyenesen tartjuk;
c. utána azonnal fölállunk.

Ha két térdel térdelünk le, akkor előbb a jobb, aztán a bal térdünket hajlítjuk be. Utána testünkkel közepesen meghajlunk, majd fölállunk.

Térdhajtással adjuk meg a tiszteletet a templomba belépve vagy kilépés előtt az Oltáriszentségnek. Örözi helyét örökmécs jelzi.

5. Miatyánk, az Úr imája

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a te neved;
jöjjön el a te országod;
legyen meg a te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek;
és ne vigy minket kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól!

mondható a záródicstsítés is:

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. péntek: Ligouri Szent Alfonz püspök
2. szombat: Vercelli Szent Öszéb püspök
3. **vasárnap: Évközi 18. vasárnap**
4. hétfő: Vianney Szent János áldozópap
5. kedd: Havas Boldogasszony
6. szerda: Urunk színeváltozása
7. csütörtök: Szent II. Szixtus pápa és társai vértanúk
8. péntek: Szent Domonkos áldozópap
9. szombat: Szent Edith Stein vértanú
10. **vasárnap: Évközi 19. vasárnap**
11. hétfő: Szent Klára
12. kedd: Chantal Szent Johanna Franciska szerzetes
13. szerda: Boldog XI. Ince pápa
14. csütörtök: Szent Maximilian Kolbe áldozópap, vértanú
15. **péntek: Nagyboldogasszony**
17. **vasárnap: Évközi 20. vasárnap**
19. kedd: Szent Bernát apát, egyháztanító
20. **szerda: Szent István király**
21. csütörtök: Szent X. Piusz pápa
22. péntek: Boldogságos Szűz Mária királynő
23. szombat: Limai Szent Róza
24. **vasárnap: Évközi 21. vasárnap**
25. hétfő: Kalazanci Szent József
27. szerda: Szent Mónika
28. csütörtök: Szent Ágoston püspök, egyháztanító
29. péntek: Keresztelő Szent János vértanúsága
31. **vasárnap: Évközi 22. vasárnap**

mert tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Amen.

6. Üdvözlégy, Mária

Üdvözlégy, Mária, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled,
áldott vagy te az asszonyok között,
és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus.
Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja!
Imádkozzál érettünk, bűnösökért most és halálunk óráján. Amen.

7. Dicsőség az Atyának

Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek, miképpen kezdetben, most és mindörökké. Amen.

8. A keresztút

A keresztút olyan ájtatossági forma, amelyben Urunk Jézus Krisztus szenvedésének történetét követjük végig úgy, hogy felidézük azt a tizennégy kiemelkedő eseményt, amelyek Poncius Pilátus ítélkezése és Jézusnak a Kálvárián való halála és eltemetése között történtek.

Első állomás: Jézust halálra ítélik.

Második állomás: Jézus vállára veszi a keresztet.

Harmadik állomás: Jézus először esik el a kereszttel.

Negyedik állomás: Jézus anyjával találkozik.

Ötödik állomás: Cirenei Simon segít Jézusnak.

Hatodik állomás: Veronika letörli Jézus arcát.

Hetedik állomás: Jézus másodszor esik el a kereszttel.

Nyolcadik állomás: Jeruzsálem leányai siratják Jézust.

Kilencedik állomás: Jézus harmadszor esik el a kereszttel.

Tizedik állomás: Jézust megfosztják ruháitól.

Tizenegyedik állomás: Jézust a keresztre szegezik.

Tizenkettedik állomás: Jézus meghal a kereszten.

Tizenharmadik állomás: Jézus testét leveszik a keresztről.

Tizennegyedik állomás: Jézus testét sirba teszik.

Tizenötödik állomás: A harmadik napon, Húsvét vasárnapján Jézus feltámad halottaiból.

Újabb időkben vált szokássá, hogy a keresztúti ájtatossághoz a tizenötödik állomást is hozzátesszük. A hagyományos „tizenegy állomásnak” ez nem része ugyan, de a feltámadásról való elmélkedés emlékeztet arra, hogy az Úr szenvedése és halála a feltámadással együtt vált teljessé.

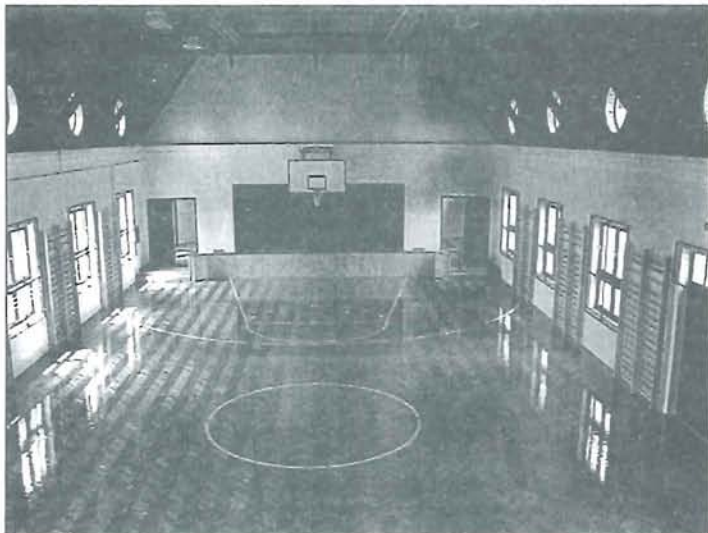

2003. július 13-án már csak ennyi volt a hunyai plébániaépületből

Van már tornatermünk!

Kész a gyomaendrői Szent Gellért Katolikus Általános Iskola tornaterme! 2003. június 23-án megtörtént a műszaki átadás. Annyi várakozás után elkészült a tornatermünk egy színpaddal, mosdókkal, öltözőkkel, három teremmel. Ezekből az egyik lesz a számítástechnika új helye. Van egy csodálatos nagy balkonunk, mely akár szabadtéri óra megtartására is alkalmas.

Ünnepélyes tornaterem szentelő szeptember 23-án kedden lesz, Gyulay Endre püspök úr részvételével.

Homokba írd!

A panaszodat, a bánatodat homokba írd!
Ha fáj valami, úgy akárkinek
Azt el se sírjad!
Homokba írd, a porba írd!
A szíved búja, ha akármilyen nagy
Az embereknek azt el ne mondd!
A terhedet mindig csak csendben hordjad!

Mások bűnét és gyarlóságát
Homokba írd!
Meg nem értést és támadásokat,
Oh, fel ne rójad!
A Mester is csak így csinálta ezt.
Ámbár várta Őt a nehéz kereszt.
Az asszony bűnét a homokba írta.
Ő elfeledte, s a szél elfújta.

Legyen az szép, szent igazság..
Mind eltapossák.
S ha vérzik is szíved érte,
Megmosolyogják.
Azért, ha égig ér a bánatod,
S ha könnyeidet el se sirathatod.
Hordoznod kell, mert el kell, hogy bírd!
Ha nem látják, hát homokba írd!!

Emlékeid, mik idekötnek,
Homokba írd!
Mit kölcsön adtál: pénzt, időt, bizalmat –
A porba írd!
Így barátod lesz a fél világ,
Bár ínségbe n éhen halni hágy.
De bizton számíthatsz az Úrra!
Ezt márványba véd! - Ezt ne ird a porba!!

Ezen vers szerzője is nevét a homokba írta

„Holtomiglan, holtodiglan”

Isten adjon Nektek sok boldogságot
közös életek minden napján!

Petrovszki Péter -Diana Popescu; endrői templom, 2003. június 19.

Nagy magyar családok a történelmi Magyarországon

Tököly család (Késmárki)

A család eredetét némi homály borítja. Azt bizonyosan tudjuk, hogy XVI. századbeli törzse, **Tököly Sebestyén** 1572-ben Miksa királytól kapott nemességet és címet. Ő lókereskedés által gazdagodott, sőt állítólag egy, kereszténységre állott török basa által is nagy kincs urává lett. De ugyanczen elbeszélés szerint Sebestyén úr Lengyelországból credt, nevet változtatott. Mások Tököly Sebestyént régi magyar nemesi családból származtatják. Az bizonyos, hogy a Tököly név már a magyar ország nemzetségei könyvben szerepel. Mátyás király alatt két Tököly: Miklós, és András mint vitéz hadfiak tűntek fel. De ezekkel Tököly Sebestyénnek vérségi viszonya eddig nem igazolt. T. Sebestyén 1572-ben megvásárolta a késmárki uradalmat, így emelkedett az ország főnemesei közé. Bocskai megbízottjaként részt vett a Bécsi béke (1606) előkészítésében. Unokája volt T. István.

Thököly István gróf (1623-70) részt vett a Wesselényi-féle összeesküvésben. A császári csapatok ostroma Likava várában érték, az ostrom alatt meghalt, és hívei fiát Imrét halála után kiszóktették a várból.

Thököly Imre gróf (1657-1705) Apja halála után Erdélybe, anyai birtokain élt. Gazdagsága s korán nyilatkozott elmebeli tehetségei rendkívüli gyorsan még ifjú korában nagy tekintélyt szereztek, neki a bujdosók előtt, kik mint ismeretes a Wesselényi összeesküvés következményei elől menekültek Erdélybe. Atyja múltja, saját helyzete, neveltetése, szabadságra törekvő szelleme a felkelők fejévé tette őt. A kurucok seregével rövid idő alatt elfoglalta E. Mo-ot. Hatalmát még erősítette Zrínyi Ilonával (I. Rákóczi Ferenc özvegyével) 1682-ben kötött házassága. Erdélynek választott fejedelme lett, Magyar ország részeinek ura, sőt a török királynak is kikiáltatá, de ő ezután is csak fejedeleme névezte magát. Végig a török szövetségre támaszkodott, nem ismerte fel időben a török birodalom hanyatlását. Sajnos hívei közül sokan átpártoltak a török ellen harcoló Habsburg csapatokhoz. 1685-ben E.Mo-i fejedelemsége összeomlott. 1690-ben a sikeres zernyesti csata után elfoglalta Erdélyt, fejedelemmé választották, de a Habsburg csapatok két hónap múlva kiszorították. A karlócai béke (1699) kimondta száműzetését, feleségével és másfél ezer hívével Törökországba telepedett le. A harc felújítására tett sikertelen kísérletek után Nikodémiában 1705 szeptember 13-án (Kisázsia) halt meg. Hamvait Felesége, Zrínyi Ilona és I. Rákóczi Ferenc hamvaival együtt 1906-ban hozták haza. A késmárki evangélikus templomban helyezték örök nyugalomra. Sok hányódás, jó és balszerencse fény és bukás kísérte életét. Házasságából több leány született, de egy sem érte meg a felnőtt kort, így benne a Thököly család elenyészett.

A család címere: négyfelé osztott vért, egy közép kisebb vérttel, melynek arany udvarában kétfejű fekete sas látszik. Az 1. és 4-ik ezüst udvarban, valamint a 2. és 3-ik kék udvarban is arany oroszlán hátulsó

lábain áll, kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából szintén koronás oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva.

A késmárki Tököly család kihaltával egy más Tököly nevű rász. (vagy most már szerb) eredetű család tűnt fel. Ennek alapítója Popovich másképp Tököli János, ki 1706-ban I. József király által magyar nemességre emeltetett. És ily címet kapott: a vért zöld udvarában bal felé hátulsó lábain arany oroszlán fut, első lábaival vörös zászlót lengetve, utána fehér lovon vörös magyar ruhás, prém kalpagos, köcsagtollas vitéz, jobb kezével kivont kardot villogtatva száguld. A vért fölötti sisak koronáján hét fehér gémtoll leng. János a ráczok élén Rákóczi ellen harcolt, 1708-ban elfogták, de megszabadult. Csanád vármegyében Kevermési és Vizesi pusztákat bírta, 1715-ben királyi adománnyal. János fia Jovan (János) aki egy görög metropolita leányát vette feleségül, gyermekük Aradon született, és belőle felvilágosult derék hazafi lett, ki hitsorsosainak, és általában a szerb nemzetiségnek javára alapítványt hozott létre. Pesten Tököly-intézetet, és szerb „Maticát” alapított. 1842-ben halt meg. Házasságából egy fia született, Péter, aki Csanád vármegye első alispánja, kir. tanácsos. 1837-ben Csanád vármegye főispánja, udvari tanácsos. 1844-ben halt meg, utód nélkül benne a család kihalt.

MadiZol

Gyomaendrőd, Fő út 45.
Tel/Fax: 66/386-578
Mobil: 30/9-950-197

Forgalmazzuk a cipőipar számára a Keck Cég által gyártott különböző cipőipari ragasztókat, szerszám és talp lemosókat, kikészítőszereket.

Corvo bianco
Cinápári Bt.

MAGÁNVÁMRAKTÁR

T/fax: 06 66/386-896
06 30/9855-671

Gyomaendrőd Fő u 14.

A Magyar Szent Korona működik!

Kedves olvasó! A 21. század első napján, 2000. január elsején a Magyar Szent Koronát átköltötték az Ország Házába. Sokan vagyunk, akik őszintén reméljük, hogy a Szent Korona az Ország Házában kedvezően befolyásolhatja a magyarság jövőjét. Hogy hogyan, és miképpen lehetséges ez, ehhez meg kell ismerkednünk a Szent Korona misztériumával. Szeretnénk méltóképpen elmondani, hogy miképpen lehetséges az, hogy a Magyar Szent Koronánk jogi személy, és legmagasabb rangú alanya a magyar államhatalomnak.

Ezen ismereteket Dr. Pap Gábor művészettörténész előadásának rövidített változatából, több részletben való közlésel szeretnénk közre adni. Kérjük olvasóink figyelemmel, mert olyan ismereteket szerezhetnek, amelyeket hosszú évtizedek óta eltitkoltak előlünk.

III. rész

Az időpont megszorítást komolyan kell venni! Ez a térben és időben való megkötése a koronázás eseményének, roppant fontos dolgokra hívja fel a figyelmet. Ilyen - nem beavató koronázásnál teljesen jelentéktelen. Ott legfeljebb emlékezősül valamiféle nosztalgia vagy megszokás következtében tartják a koronázást. Pl.: a Hagia Sopiában, de semmi nem történne, ha elvinnék máshová, ugyanolyan érvényes. Nálunk nem így van! Ugy tűnik, hogy tudomásul vette a középkori magyar királykoronázás azt a tényt, hogy a földfelszín nem egyenletesen telített energiákkal, hanem nagyon komoly különbségek vannak bizonyos földfelszíni pontok energiataralmak, energiakisugárzási képessége között, tehát nem oda teszi a koronázás helyét, ahol indifferens a helyzet, vagy kártékony energiák működnek. Tudni kell, hogy eleink nagy jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy lehetőleg a pozitív energiák találkozási pontján, vagy megfelelő kifejtődésének pontján történjen a koronázás. Mert így minden hatás a legmagasabb szinten tud végbemenni! Valaki kérdezheti: jó, de hát mi köze van ennek ahhoz, hogy nagy ünnepen történjen a koronázás? Hogy hogyan működik a korona? Hát nagyon sok köze van! Ugyanis az időkor sem egyenletesen telített energiákkal! Mindenki nagyon jól tudja, hogy aki az Egyházév fogalmával, múltjával foglalkozik, hogy nem mindegy, hogy egy esemény karácsonykor, vagy húsvétkor zajlik le, vagy egy telítetlen napon! Ma már majdnem hogy egyenletesen van telítve az évkör, de olyan is az évünk! Nincsenek igazi ünnepek! De eredetileg ezek a telített napok nagyon kiugrottak, az időnek egyébként aránylag egyöntetű folyásából. Egy példa, hogy nem mindegy, hogy valakit mikor koronáznak? Emlegettem, 1440-ben ellopták a koronát. Kivitték az országból, elzalogosították, - ráadásul pont a halás ellenségünknek a német-római császárnak - aki ráadásul pályázott is a magyar koronára! Mátyás, amikor megválasztották - 1458-ban - nem volt birtokában a koronának. 1463-ig folyt a csepegtetés, hogy vissza tudja-e váltani, vagy sem? S végül, 1463-ban sikerült visszaváltania. 1464-ben igyekezett minél hamarabb megkoronáztatni magát. Miután nagy ünnepen lehetett csak koronázni, viszont tavasszal lehetett csak, hogy meg tudjanak távolról is érkező a követek, tehát „Virágvasárnap”-jára tették a koronázást. Abban az évben is nagy árvizek voltak, nem tudtak megjönni a követek; itt nem lehetett azt megcsinálni, hogy jelen van a Parlamentben 26 lézengő ritter - és akkor megszavaztatunk orszá-

gos fontosságú ügyeket, hanem csak egyöntetű, egyetértéssel lehetett, tehát meg kellett várni őket, el kellett halasztani a koronázást!

Mi a következő nagy ünnep? Mindenki Húsvétra gondol! Nagyhét indul Virágvasárnapot követően, a következő nagy ünnep Húsvét. Igen ám, de Mátyás király pontosan tudta, hogy Húsvét a feltámadás ünnepe! Ahhoz, hogy feltámadhasson akár egyén, akár nemzet, előbb meg kell halnia. Nagypéntekre tette a koronázást! S ez volt az utolsó magyar királykoronázás. Nagyon fontos tudni, hogy olyan vállalás történt, ezzel a nap kijelöléssel, aminek mi ma is végrehajtói vagyunk. **Azóta nem volt magyar király!** Tudni kell, attól, hogy valakinek a fejére teszik a Magyar Szent Koronát, közjogi értelemben király lesz, de nem biztos, hogy tényleg magyar király! Tehát nekünk már a Mátyás utáni uralkodók ellenünkre uralkodtak. Részben az ügyetlenkedésükkel, részben a tájékozatlanságukkal, részben a kifejezett rossz szándékkal. Legnagyobb része nem is tudott magyarul. Nemcsak hogy a problémáinkat nem értette, nemcsak, hogy nem értünk dolgozott, hanem kifejezetten ellenünk! Kell, hogy tudja, mert ez volt az a királykoronázás, ahol még mind a 4 feltétel együtt volt. Ez az a vállalás, amit itt tett Mátyás király, nem évvált el, maig sem! Annak mi is mindannyian részesei vagyunk. Onnantól kezdve a magyarság Keresztutat jár! Ezt észre kellene már végre vennünk! Tehát nem tétnélküliek a szenvedéseink! Természetesen lesz feltámadás! De először ennek kell bekövetkeznie. Még egy: erre bizonyos érettséggel lehet csak vállalkozni. Ha körülnézünk, a világban erre nincs más nép, aki ezt vállalni tudná, és aki végre is hajtaná. Nagyon fontos tudni, hogy a térbeli és időbeli megkötések, időpont - személyi megkötések és főképp, hogy csak szent koronával lehet koronázni, ezek nem szokások, és nem avatag rigolyái a magyarságnak, hanem nagyon fontos szerepük van, nemcsak a magyarság sorsát illetően, de a világ sorsát illetően is. Mert ha egy vállalt keresztutat nem teljesíti a magyarság, abba a világ is belepusztul. Egyetlen keresztút sem volt soha öncélú, hanem mindig másokért történik és bármilyen furcsán hangzik, az ellenségeinkért is. Ez az, amit a legnehezebb megérteni. De ha valaki tudja, mit jelent a keresztútjárás, az pontosan tudja, hogy azt a keresztutat az ellenségeinkért járta. És nagyon nem mindegy, hogy ezt tudjuk-e

és úgy vállaljuk, vagy mint a vágóhídi marha hagyjuk magunkat vágóhídra hajtani, mert a vágóhídi marha vágóhídra hajtása az nem keresztútjárás!

Óriási a kettő közti különbség! **Csak vállalt áldozat számít tényleges áldozatnak!** A másik az egy lemeszároltatás. **S joga van egy nemzetnek - ha már ilyen nehéz feladatot vállalt - megismernie, mi volt az a vállalás? Ezért nem felesleges többek között a Magyar Szent Koronáról beszélni és lehetőleg minden magyar embernek illene ezt megismerni.**

Ismerkedjünk meg a többi résszel: Adva van egy Teremtői szintje a koronának, s akkor meg lehet kérdezni, ha ez valóban az Atyának a megjelenése, mért nem Atya formájában jelenítik meg, miért a Fiú formájában jelenítik meg? Ugyanis ez feltűnően hasonlít az alul, az a bronz fölötti pántozat középső lemezében megjelenő Fiúval ugyancsak Pantokrátor, de fiú szerepkörben megjelenő személlyel. A trónszéktől kezdve, a két Cipruson keresztül, a tartásig, az arcig, a szakállméretig, a szakáll színéig stb. Meg lehet kérdezni, ha a felső az Atya, miért nem Atyának jelenítik meg? Sokan feltették a kérdést. Meg lehet látni, dogmatikailag milyen tájékozatlanok, illetve történetileg! A középkornak az a szakasza, amikor még teljes értékűen működött a Magyar Szent Korona, teljesen tisztán őrzi még azt a tanítást, hogy az **Atya ön magát az emberlaktá világra számára egyedül és kizárólag a Fiúban jelentette ki.** És itt nincs mellébeszélés! Az a megoldás: hosszú fehér szakáll, Atya, rövid fekete szakáll: Fiú, ez még kabaré tréfának is rossz! Ez a késő középkorban jelenik meg először, teljesen ószövetségi hatásra, ahol is megvan az előzménye úgy a Kerubok közt trónolóknak a figurájába és az tényleg meg is jelenik a német-római császárok koronájában, de **nem a magyar koronán!** Mert ott az jelenik meg, feliratában egyértelműen azonosítható! És a reneszánsz már ezt a kettősséget népszerűsíti. A barokk pedig teletölti vele Európát, mintha egy madár mindenhojra letojná a maga tojását, ugyanis a pestisjárvánnyal kapcsolatban minden Szentháromság oszlopon már ezt látjuk: hosszú fehér szakáll: Atya, rövid fekete szakáll: Fiú. Dogmatikai képtelenség!

A Magyar Szent Korona a felső részen a Fiún keresztül megnyilvánuló Atyai teremtő erő képviselője, teljesen egyértelműen. A felismerés, és szép teológiai magyarázata érthető, kerked, Kovács József plébános tollából megjelent 1984-ben, azóta új kiadásban is.

Tehát semmiféle kétség nincs afelől, hogy itt legfeljebb, a Fiún keresztül, Atyai tulajdonság sugárzik át. Ha mégis kétségünk támadna, azonnal igazolni tudjuk, hiszen az Újszövetségben van egy jelenet, ahol a Fiún teljes intenzitással átsugárzik az Atyai kör, de csak egy ilyen jelenet van! De egy olyan jelenet, ahová nem lehet meghívni a „Hegy jelenésnél” összegyülekező, megjelenő teljes tömeget, de nem lehet a 12 Apostolt sem meghívni, csak a különlegesen kiválasztott 3 jó képességű személyt. Miért? Azért, mert iszonyatos energiafelszabadulással állunk szemben! De valami egészen elképesztő méretűvel, amit egyszerűen nem lehet elviselni. Ez a 3 Apostol, akit meghív Jézus, ez a Táborhegyi átlénygülés, vagy Transzfiguráció jelenet: Ez a 3 Apostol: Péter, János, és az idősebb Jakab.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szendrői István

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi forrásközlésünk gyöngyszemekre talált Vaszkó Irén gyűjtésében, aki 1970-ben Endrődön összegyűjtött néhány archaikus imát. Hamarosan Dr. Erdélyi Zsuzsanna néprajzkutató jelent meg falunkban és egy egész hangkazettányi imát gyűjtött idős endrődi asszonyoktól és emberektől. A gyűjtés nem volt egyszerű, hiszen abban az időben az államrend képviselői megpróbálták megakadályozni a vallási tárgyú gyűjtéseket; s bizony itt Endrődön is AVH-sok és „KISZ”-esek állandó megfigyelése és rémisztgetése nehezítette a néprajzkutató munkáját. Szerencsére egy kis furfanggal és Vaszkó Irén segítségével szép anyag gyűlt össze az archaikus imákból. Az egész országot behálózó gyűjtésnek meg volt az eredménye, s mintegy ötezer imaszöveget, ráolvasót és variánsait sikerült összegyűjtenie Dr. Erdélyi Zsuzsannának, amelyekből válogatva adta közre a „Hegyet hágék, lőtőt lépék” című archaikus népi imádságok gyűjteményét 1976-ban.

Most olyan imákat olvashatnak, amelyek a kötetből kimaradtak és csak Vaszkó Irén gyűjteményében találhatók meg.

„Archaikus imák...

Adatközlő: Dobos Tímár Mátyás
Született: Endrőd, 1875
Édesanyja: Kis Tímár Borcsa

Ennek az imának több variációját is megtaláltam. De ugyanezt más formában Dévaványán is imádkozták. Édesanyám dévaványai és ő is sokat imádkozta.

1.)

Én lefekszem én ágyamba,
Mint Úr Jézus koporsóba,
Fejem felett szent Keresztfá,
Mellette van 3 angyal.
Ő te szent próféta,
Hozd el azt a szent kenetet,
Mellyel az Úr Jézus kenekedett.
Kend meg házam szegletit,
Padlásomnak közepit,
A megfeszített Jézus Krisztus nevében lefekszem ágyamba,
Ő bevezessen az örök életbe.
AMEN

2.)

Adatközlő: Cs. Tóth Jánosné

Én lefekszem én ágyamba,
Mint Úr Jézus koporsóba.
Fejem felett 3 angyal:
Egyik őriz, másik vigyáz,
Harmadik a lelkem várja.
Őriztetek engem,
Beteg az én lelkem,
Nyisd meg Uram az Ég ajtaját,
Hadd menjen be az én lelkem.
Elment én tőlem az oltonos sátán.
Én fejem az Úr Jézuson: erősíts meg engem.
Neked adom lelkemet,
Fekete földnek testemet.
Piros hajnal hasad, Mária benne nyugszik.
Pokoltól rontatott.
A föld kerekességét kis ujján tartja.
Aki ezt az imát háromszor elmondja,
Úgy hozzák hozzám, mint a kolozsmai béna gyereket.

3.)

Estvéli ima

Én lefekszem én ágyamba,
Mint Úr Jézus koporsóba.
Fejem felett szent keresztfá,
Körülöttem angyal őriz.
Háromszor szól a kakas az ártatlan Jézusnak:
Keresztfára feszítették,
Három szeggel megszegezték,
Egy csepp vérét kiöntötték.
Földi füsttel füstölték,
Szent szakállit rángatták,
Szívét lándzsával szúrták,
Ecettel meg megittatták.
Ő boldogságos Szűz Mária testemet, lelkemet kezedbe ajánlom,
Ezt a kevés imádságomat:
AMEN”

Vaszkó Irén gyűjtése
Endrőd, 1970. I. 13.

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Közigazgatás, igazságszolgáltatás

Gyomán

1717-1900

/:Hagyatéki eljárás: /

Eleinknél is bizony sűrűn előfordult, hogy tetemes adósságot hagyott hátra az elhunyt személy az örökösökre. Ilyen esetekben az előjáróság arra illetékes személyekkel összeíratta, kivizsgáltatta az örökséget terhelő követeléseket, különös tekintettel voltak pedig arra nézvést, hogy valóban fennáll-e az adósság, valóban jogos-e az előadott értékösszeg? Kínosan vigyáztak arra, hogy árván maradt gyerekek „meg ne rövidüljenek” s ha közvetlen hozzátartozó nem volt alkalmas gyámtyai tisztre, akkor az előjáróság jelölt ki minden szempontból feddhetetlen becületese személyt a gyámságra. Később e hivatalt vitte a „községi közigyám”. Az adósságokról az illető személy listát nyújtott be s az előjáróság a készpénz követeléseket ingóságok elárverezésével igyekezett kielégíteni.

„Néhai Győri Lajosné Sütő Eszter hagyatéka Ingóságának elárverezéséről 1866. november 4-én Kimutatás /: megh. : 1866. aug. 27-én 21 eszt.korában: /

1 db Nyakba való sejemkendő becsértéke 3 ft. 50 kr. Megvette Izsó Dánielné 3 ft 60 kr-ért.

1 db Kőrös bogár szín sejem kendő 3 ft. Imre Istvánné 2 ft 50 kr-ért. 1 db Kázmír kendő 2 ft. Szabó Imréné 1 ft. 37 kr-ért, 2 db fekete pamut kötő 1 ft. Szabó Imréné 1 ft. 37 kr-ért, 1 db batiz ócska rokoja 1 ft.20 kr. Imre Istvánné 1 ft. 35 kr-ért, 1 db Veres karton rokoja 2 ft. Izsó Dánielné 2 ft. 50 kr-ért, 1 db koczkás újjas szőr ruha 3 ft. Győri Bálint 3 ft. 60 kr-ért. 1 db kék karton rokoja 3 ft. Győri Bálint 3 ft. 50 kr-ért, 1 db. Törülköző kendő 20 kr. Győri Bálint 35 kr-ért, 1 db hátra való kendő 25 kr. B.Szabó József 55 kr-ért, 1 db szakajtó kendő 70 kr.Csapó István 1 ft. 20 kr-ért, 1 db Lada 1 ft. 20 kr. B. Szabó József 2 ft. 50 kr-ért.”

/: **Batiz** = batiszt, nagy sodratszámú és igen finom len vagy pamutfonalakból szőtt könnyű kelme, Baptiste 13-századi Észak Francia országi Cambrai-i tákácmester nevérol,

Kázmír = kasmír finom vékony gyapjú szövet eredetileg a kasmírkecske gyapjából,

Kőrös bogár = kőrös bogár-Lytta vesicatoria-sötétzöldes, fényes kellemetlen szagú, kőrösen, orgonán időnként tömegesen megjelenő bogár, feje, tora, potroha világosabb zöld, **Karton** = könnyű, színnyomámos pamutszövet, **Szakajtókendő** = vászonból, kenyérsütéskor a gyékényből font szakajtó kosarak bélelete, **Pamut** = „pamuk” – gyapotcserje szálából szőtt szövet, **Lada** = kelengyész tulipános láda vagy karcolt mintázatú ácsolt láda, **Ször ruha** = racka gyapjából szőtt ruha: /

„Néhai Bíró Mihály holmijának összeírása 1852. febr.21-én; 751-dik Numerus alatt lévő ház hozzá járulandó földdel edgyütt, bétársra: 600 pengő forint, egy asztal 1 pfr. 12 kr., Lótza 20 kr., három karszék egyenkint 20 kr., Egy szekrín/y/ 1 pfr., egy mosó teknő 30 kr., egy rengő 10 kr., egy nyoszoja 1 pfr., 7 db akaszfa egyen kint 20 kr., egy üst 2 pfr., Kenyír szita 8 kr., Sűrű szita 6 kr., pár szűrő szita 3 kr., Serpenyő nagyobb 24 kr., Kisebb Serpenyő 10 kr., Kenyír tartó kas 10 kr., Egy tükör 10 kr., Egy falon álló Téka 10 kr., egy Lisztes Bodon 6 kr., Egy kis fa mozsár 6 kr., Tök Káposzta gyalu 2 kr., Négy rossz táj 4 kr., tizenhárom tányér 13 kr., Laska szedő 1 kr., Főző fazék 3 kr., 8 itzés Szilke 6 kr., Apró /szilke/ 14 darab öszvesen 15 kr., Egy kis ülő Szék 1 kr., Két darab Tőgyfa Deszka 6 kr., Nyúto Deszka 24 kr., Régi Zsótár 1 kr., Disznó öl tőgyfa 6 pfr. Dagsztó Láb 2 kr., favilla 1 kr., egy 8 akós hordó két fenekű 3 pfr., egy 6 akós hordó két fenekű 2 pf., egy 6 akós hordó két fenekű szinte 2 pfr., 1 két akós 1 pfr., Egy akós 24 kr., Másik egy akós 24 kr., Egy nagyobb Dézsa 10 kr., három ki-

sebb Dézsa 15 kr., Egy ásó 15 kr., egy kapa 15 kr., Egy ponyva rossz 6 kr., Egy nyoszoja két végű 2 pfr., bor 6 akó 6 pfr. 24 kr.,Egy metsző kés 12 kr., Egy kis ponyva 10 kr., Negyed fél akós hordó 24 kr., szövő 6 pfr., Vető karó 24 kr., Két gomb ászok fa 10 kr., Egy Szil deszka 15 kr., egy Biblia 1 pfr., Egy keresztyén tanítás 25 kr., 4 Szakajtó kosár 8 kr., Egy ittze karafina 6 kr., Öszvesen 643 pfr.11 kr. Hogy ezen Öszveírás eszerént esett jelen Vóitunk/ban/ Csapó János eskütt, Bíró Péter eskütt.”

Az egyes szavak leírása a gyomai nyelvjárásnak megfelelően /"i"-ző nyelvjárásban/ történt.

A leírás alaki, „helyesírási” rendjében nincsen semmi következetesség. Ugyanazon főnevet pl. írták kis betűvel, máskor nagybetűvel, stb.

A következőkben néhány ma-már ismeretlen-szó értelmét megkísérlem „felfejteni” a leltáríven történt felsorolás szerint;

Rengő = rengő pad, karosrengő, rengőszék-általánosságban: az Alföldön, Felföldön, Ormánságban az ágy elé állított pad, de pld. a kanapét is nevezték így, „**Akaszfa**” = akácfaderék, **Bodon** = bődön, élelmiszertartására szolgáló döngős faedény, vagy cserépedény fedővel, **Téka** = kis faliszekrényke, „**Tökkáposzta**” = tök gyalulva, pld. tökkáposzta leves Gyomán = tökleves, „**zsótár**” = zsoltáros könyv, énekes könyv, „**Két gomb aszokfa**” = gömbölyű aszokfa a pincében, ezeken álltak a hordók, kettő darab párhuzamosan egymás mellé téve, „**Szil deszka**” = szél-deszka, pl., elrekesztésre valamilyen célból, „**keresztyén tanítás**” = Szikszai György: Keresztyén tanítások és imádságok Pozsony 1786- 1977-ig 25 kiadásban, a ref. magyarság legkedveltebb „könyve”, „**karafina**” = üvegkorsó, „**Szövő**” = szövőszék

Cs. Szabó István

Az ablak teszi a házat

MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK
GYÁRTÁSA EGYEDI
MÉRETRE IS.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

NEUBORT KANDALLÓK!

Kemencék, cserépkályhák, kandallók, kertü sütők építését határidőre, kifogástalan minőségben vállalom! Megrendelés alapján egyedi kivitelben!

Boltunk ajánlata:

- ⇒ Csempék
- ⇒ padlólapok
- ⇒ csaptelpek
- ⇒ külső, belső burkoló kövek
- ⇒ természetes kövek

Várom kedves vevőimet!
Neubort László kandallóépítő, Gyomaendrőd,
Fő út 52.
Telefon, fax: 06 66 283-492
Mobil sz.: 06 30 349-1655.

Higgyünk a szeretet erejében!

Gondolatok Nemeskürty István: Mi történt velünk? című könyvének ismertetőjéből

„Nemeskürty tanár urat” a Millennium éve óta az egész ország apraja-nagyja ismeri. Ő volt a Millennium kormánybiztosa, ő is járta az országot, a legkisebb településtől a legnagyobbig. Aki korábban, írásai alapján nem ismerte kedves személyét, tiszta jellemét, egyéniségét, a magyarság sorsa iránti elkötelezettségét, az a millenniumi események során megismerhette. Jót tett hazánk népének, hogy ilyen elkötelezett, jeles személy próbálta meg felrázni azokat, akik hitet és reményt vesztek Hálát kell adnunk a jó Istennek, hogy mindig gondoskodik arról, hogy a legreménytelenebb időkben is legyen egy-egy karizmatikus, tiszta lelkű és szellemű vezéregyéniség.

Már 1996-ban megjelent a „Meddig várjunk? című kötete, amelynek gondolati folytatásaként írta meg a „Mi történt velünk?” című könyvét. Ebben a részben elemzi a XX. század elejétől a 2002-es választásokig kialakult helyzetet. Történelmi önvizsgálat ez a könyv, amelynek olvasása után el lehet mindnyájunknak gondolkodni azon, hogy van-e felelősségünk sorsunk, és nemzeti tragédiáink alakulásában. (?)

Néhány gondolat Nemeskürty tanár úrtól (megjelent a Nemzetőr július 9-i számában)

„Nem szűnő gyanakvással kell arra gondolnunk, hogy mennyire zökkenőmentesen „adott át” bennünket a roskadozó szovjet hatalom a Háló-zatot képviselő Amerikai Egyesült Államok érdekszervezeteinek. Tíz év alatt – a nyolcvanas évek – annyi adósságot halmoztunk fel kölcsönök formájában, hogy ezáltal önműködően pottyantunk a Hálózat kebelébe. Rossz álmunkban még azt is hihetnénk, hogy eladtak bennünket Amerikának. Am maradjon ez rossz álmom. Viszont az keserű igazság, hogy a magyarországi MSZMP –párt vezetők, akik jóval előbb tudták, merre halad a világ, mint a nemzet egésze, nem avatták be az országot a titokba, hanem sebtében felosztották maguk között azt, amit még fel lehetett osztani. De ha mégsem, az bizonyos, hogy nekünk nem szóltak, s így a világesemények készületlenül értek.

Egyszóval tehát nem sikerült megteremtelnünk az egységes nemzetet. A társadalom önmaguk érdekeit képviselő, örökké civakodó pártok gomolygává bonyolódott. Az országgyűlés nem az ország gyűlése, hanem egymást rágalmozó hatalmi érdekszövetségek halmaza. Együtt vannak tehát a válaszok a feltett kérdésre:

Mi történt velünk?

Nincsenek viszont végleges válaszaink arra a további kérdésre, mely az elsőből következik: Miért történt mindez? Kinek a hibájából?

Ebből a megközelítésből újra végiggondolva az előadottakat, feltűnik valaminek a hiánya. Előtűnik áll a feddhetetlen, de komor Tisza István; a hazáját szerető, de tengernagy mivoltában kormányzóként megközelíthetetlen Horthy Miklós; a zárkózott Bethlen István; a mindig rosszat sejtő, félénk és óvatos Teleki Pál; a művelt, elegáns diplomata Bárdossy László; a népszónoki fellépéseivel visszataszító, mert szereptévesztő Imrédy Béla; a falu népet ismerő és érte tenni kész, de titkolózó, szűkebb barátai köre által sem kiismert Kállay Miklós; a betegségével viaskodó művelt gentleman, Antall József; a népszerűségért proli-gezsztusokkal ágáló Horn Gyula – mi hiányzik belőlük?

A szeretet. Ehhez a néphez haldoklásának évszázadában senki sem közelített szeretettel. Ezért a nép sem szeretett senkit. Vezetőinek

bukásakor még a kegyelet sajnálkozását sem érezette. Régi királyainknak, patriarkális földesuraknak, életüket örömet kockáztató huszárezredeseknek még volt érzelmi kapcsolatuk a néppel.... Szent László... Mátyás király... Mária Terézia... és hát persze: Kossuth Lajos! Tisza István és vele az egész nemzet tragédiájához az is hozzájárult, hogy szigorú megközelíthetlenség miatt jószerint nem ismerték. Ajánlatos elgondolkozni azon, hogy amikor Orbán Viktor egyik beszédében a szeretetre hivatkozott, hivatásos politikusok gúnycacajjal fogadták szavait, a nép, a nemzet viszont példátlan lelkesedéssel ünnepelte őt. ... Csak sajnálhatjuk azt a minisztert vagy főtisztviselőt, aki milderre legyint.

A másik hiánybetegségünk az örökké elmaradó siker-élmény. Enélkül pedig senki sem boldogulhat az életben. Nekünk az elmúlt évszázadban soha nem volt sikerélményünk...

Az első világháborúban magyar katonák százezrei vívtak ki példátlan katonai sikereket, gyakran életüket is áldozva. Legfőbb közvetlen parancsnokuktól várhattak elismerést. Amikor 1918 őszén hazajöttek – nem szöktek, nem tódultak, hanem a háború hivatalosan bejelentett végén léptek a haza földjére, akkor gúny, szidalom, kitüntetések és rangjelzések letépése, fegyverük elkobzása várta őket. Ez Károlyi Mihálynak és békeharcos csapatának megbocsáthatatlan bűne. Kállay Miklós azal búcsúztatta a harctérre küldött második hadsereget, hogy a nemzet sohasem fog elfeledkezni hős katonáiról. Ezzel szemben...

1990. után sem lehettek sikerélményeink. A dunai vízi erőmű építése miatt a Duna folyam botránnyosan gyáva átengedése Szlovákiának; a Szent Korona körüli gúnyolódások, nehogy annak felmagasztalása közös sikerélményünké válhasson...

Az egyetlen tevékenységi kör, melyben tömeges sikerélményt lehetett szerezni, a sport volt. Végso fokon ez a két hiány magyarázza az elmúlt száz év tragédiáit. De hát mégis mit tegyünk, hogy megmaradjunk?

Ne féljünk. Legyenek érveink belső ellen-ségeink ravaszul kifundált rágalmaira
Higgyünk a szeretet erejében.

Töltsük be az ürességeket, tömörüljünk egységgé. Ne tőrjünk, hogy a magyar földet – ami megmaradt – elorozzák tőlünk.

Éreztesük, hogy a nép nem a kormány alattvalója, hanem a kormány: a nép, a nemzet szolgálja-

...Nem szabad beletörödni, hogy a nemzet munkájának egyetlen elismerése a külföld urai által megszabott feltételek aláazatos végrehajtása legyen. ...

Követeljük meg a mindenkori kormánytól, hogy kimerítő részletességgel, türelemmel és gyakorisággal magyarázza el „alattvalóinkat” az Európai Közösségbe való felvételünk feltételeit, szabályait, előnyeit és hátrányait. ...

Ne adjuk fel hitünket. Ne higgyük el, hogy papok, lelkeszek nem politizálhatnak. Egyenest kötelezzük...

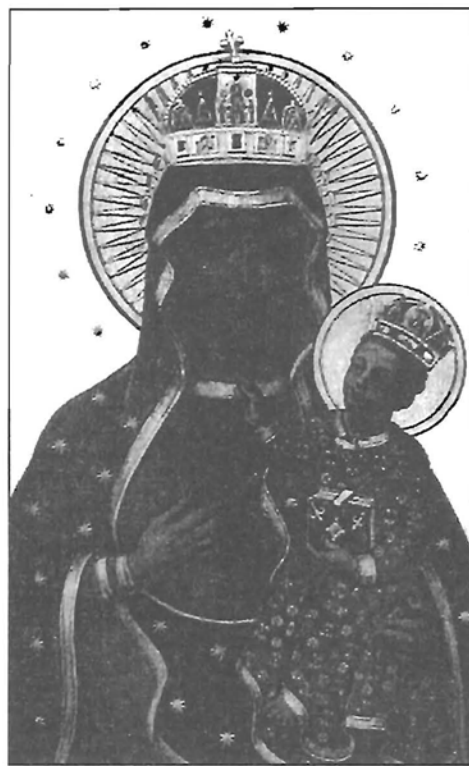
A millennium felejtethetetlen hónapjaiban gyakran kértük énekelve Magyarországnak Szent István óta örökös védasszonyát, a Patrona Hungariaet: „Vedd el országodról ezt a sok inséget, melyben torkig úszunk... Tudod, hogy Szent István örökségben hagyott, Szent László király is minket reád bízott... Jézus fiad előtt hajts térdet érettünk, mert ha nem cselekszed, egy lábíg elveszünk... Magyarországról,

édes hazánkról, ne felejtkezzél el szegény magyarokról.”

Egy 1990 után szociáldemokratává dicsőült főelvtárs mondotta nemrégiben: tanuljunk meg kicsinyek lenni. Csakhogy mi nem kicsinyek vagyunk. Hanem csonkák! Ne tőrjünk, hogy tovább csonkítsanak! Merjünk nagyok lenni!”

Tekints országodra

Felajánló imádság

Istennek dicsőséges anyja, Magyarok Nagyasszonya, szentséges Szűz Mária, emlékezzél meg örökségedről, amelyet hű szolgálád, első királyunk és apostolunk, Szent István neked felajánlott. Tekints kegyes szemmel országodra, légy szószólónk és közbenjárónk Szent fiadnál Jézus Krisztusnál. Hozzad kiáltottak őseink, és minden inségükből kiszabadultak. Ez a remény éltet most is, ez a bizalom indít, hogy oltalmadban keressünk menedéket mi a te néped, örökséged.

Oltalmazd és védjed hatalmas pártfogással minden testi-lelki bajtól országunkat. Hazánk főpásztorainak nyerd isteni segítő kegyelmet küldetésük teljesítéséhez, híveidnek pedig buzgó szívet, hogy az élő hit vezesse őket cselekedeteikben.

Nagyasszonyunk, könyörgünk magyar hazánk vezetőiért, hogy a Szentlélek ajándékai által megvilágosítva védelmezzék az igazat, és őszinte igyekezettel fáradozzanak a közjó előmozdításán. Nagyasszonyunk, könyörgünk egész nemzetünkért. Vezesd és tartsd meg Isten szeretetében és félelmében. Nyerd bocsánatot a bűnbánóknak, állhatatosságot az igazaknak, tisztaságot a fiataloknak, hűséget a házastársaknak, pártfogást a szegényeknek, vigasztalást a szomorúaknak, a megholt híveknek pedig nyugodalmat. Krisztus a mi Urunk által. Amen

HÍREK ERDÉLYBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

„Felkelt a napunk!” István, a király Csíksomlyón

2003. július 5-én jött el a várva várt nap, amikor az örömtől, meghatódottságtól hulló könnyek között több 400 ezer fősnél nagyobb tömeg a két Somlyó-hegy között Csíkszeredában élőben eredetiben nézték és hallgatták Szörényi-Bródy alkotta rockoperát. A Hargita lábánál elterülő csendes kis város hetek óta készülődött a nagy eseményre. Romániában nem volt szabad bevinni a 90-es években még videokazettán sem az István, a király-t. 2002. januárjában végre elkezdődhetett a csíksomlyói bemutató szervezése, a katolikus egyházzal is megszületett a megegyezés, hogy a pünkösdi búcsút követő kulturális rendezvény az Ezer Székely Leány Napján lesz. A csíksomlyói bemutató mintegy 30 millió forintba került, amit java részt támogatók állták, de a magyar politikai erők erkölcsi támogatását is megnyerték. A bemutató este 9 órakor kezdődött, amikor kigyúltak a hatalmas reflektorok, és a 70 ezer wattos hangfalakon megszólaltak a mindenki számára oly ismerős hangok. Alig néhány másodperc múlva a közönség tapsolt, tombolt, egyszerre énekelt: „Mondd, te kit választanál?”. Kezek a magasban, égtek a gyertyák, a közönség hangját visszhangozták a hegyek, amikor megszólalt Varga Miklós hangján István a király. Óriás tapssal köszöntötték Koppányt, akit Vikidál Gyula személyesített meg, István anyját Saroltot Kováts Kriszta alakította szintén nagy sikerrel. Az ujjongó tömeg a lázadó Laborccal (Káta István) egyszerre énekelt: „nem kell olyan Isten, kinek bünhös aki él.” István-Koppány víszály során 10 méteres lángnyelvek csaptak a magasba, a hatás szinte leírhatatlan. A bemutató végén a hatalmas tömeg szívből énekelt magyar zászlókat lengetve a Himnuszt, és a Székely Himnuszt. Az énekesek is bekapcsolódtak, és együtt, meghatódva énekeltek a fegyelmezett tömeggel. A hegyről lefelé ballagók halájját a hegyek is visszahangozták: „Köszönjük, köszönjük”.

A szerzőknek, a szereplőknek, rendezőknek olyan élményben volt részük, amiről csak meghatódottan tudtak beszélni. A koreográfus és rendező a Kossuth díjas Novák Ferenc volt.

(A Magyar TV a 2-es csatornán közvetítette élőben. Akik láthatták, soha sem feledik, felejthetetlen élmény volt még képernyőn keresztül is.)

Visszaadott épületek vidéken és Váradon

Tempfli püspök a püspöki palota visszaszerzését folytatott küzdelme a vasárnap déli csendes tüntetések idén május végén véget érték. Mint ismeretes, a püspök vezetésével hívei minden vasárnap délben a Barokk Palota főbejárata elé vonultak, ahol csendes, békés demonstrációval tudatták, hogy nem mondanak le a kommunista diktatúra idején hatalmi szóval elbirtokolt püspöki székházról. Jöttek a váradi hívek, nemcsak katolikusok, protestánsok, fiatalok, öregek egyaránt, csikagó fagyban, és a virágzó tavaszban. Közben kőkemény politikai háttér munka folyt, egyeztettek, tárgyaltak, Nagyváradon, Bukarestben egyaránt. Nyilatkozatok tömege mellett a megegyezés csak nem akart megszületni.

Tempfli püspök meglegelve az ügy folyamatos elakadását a jogi útvesztőkben, határidőt szabott: ha július 1-jéig nem történik elmozdulás, olyan radikális lépésre szánja el magát, amire a nemzetközi közvélemény is fel fog figyelni...

Ezt követően június 14-én megszületett a protokollum, amit a püspök úr és az épület használója a Körösvidéki Múzeum igazgatója írt alá. Ennek az a lényege, hogy július 1-ig az átadás első ütemében a püspök-

ség megkapja a palota melléklépcsőházát, egy földszinti és 3 emeleti termet, és a kápolnát, valamint az épület alatti borospincét. A második átadási dátum október 1, további termek, irodák, könyvtárterem, és 5 éven belül a teljes épületet.

Ezen kívül, a váradi egyházmegyéhez tartozó településeken hat ingatlan kapott vissza a püspökség: az élesdi általános iskola épületét, a szilágyosmlyói gimnáziumot, egy telegdi, továbbá három Szentjóbbon található ingatlant, köztük a falu malmát. Tempfli József arról is adott tájékoztatást, hogy Nagyváradon négy újabb ingatlan tulajdonjogát kapták vissza, amely között van az egykori Katolikus Kőr székháza, amelyben a felújítás után a Nagyvárad Filmharmónia tatja majd koncertjeit.

Öt év alatt elkészül az erdélyi autópálya

A napokban írták alá azt a szándéknyilatkozatot, a román kormány és egy amerikai cég, amely szerint megépíti a Bechtel nevű amerikai cég az Észak-Erdélyt is átszelő romániai autópályát. A befektető a jövő év elején megkezdheti az építést, és 2009 végére be is fejezi. A cég egyelőre 800 millió dolláros befektetést tervez.

Miután a Magyar Országgyűlés megszavazta (az ellenzék kivonulása után) a módosított kedvezménytörvényt, „fursza stációhoz érkezett Erdélyben a kedvezménytörvény körüli huzavona: mintha leképződne a magyarországi kormány és ellenzék közötti vita”, olvasható az Erdélyi riport című újságban Kiss Lenke tollából. Az RMDSZ belső ellenzéke megkérdőjelezte a MAÉRT zárónyilatkozatának hitelességét, amiért nem vették figyelembe a határon túli magyarság részéről érkezett „representatív megnyilatkozásokat”, és hevesen bírálja Markó Béla szövetségi elnököt, aki szerintük nem rendelkezett az egész erdélyi közösség meghatalmazásával, hogy aláírja a kedvezménytörvény módosításának tervezetét.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) Kezdeményező Testülete nyilatkozással fordult a magyar kormányhoz, a magyarországi és határon túli pártokhoz, civil szervezetekhez, melyben azt kéri, hogy közösen törekedjenek a státustörvény, illetve a határokon átvivő, ösztönzői politika gyökeres felülvizsgálatára és megváltoztatására.

Az RMDSZ felső és alsóházának is nevezett két fórum (SZET és SZKT) közös állásfoglalása: „Meggyőződésünk, hogy a törvény jelenlegi formájában alkalmazható a Magyarországgal szomszédos országokban, és nagymértékben elősegíti a nemzeti kisebbségek és a többségi nemzetek közötti bizalmi viszonyt, a magyar nemzeti közösséghez tartozó személyek esélyegyenlőségének javítását. A törvény most elfogadott formájában kibővítette a kedvezményezett körét, és ugyanakkor megfelel a Velencei Bizottság Jelentésében és az egyetértési nyilatkozatban megfogalmazott feltételeknek.” Az RMDSZ vezetői testületei prioritásnak tekintik a törvény körüli viták lezárását mind Magyarországon, mind a térségbeli országokban, mind az Európai Tanácsban, és elvárják a jogszabály mielőbbi alkalmazását.

Mádl Ferenc köztársasági elnök a 381 éves nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium udvarába tervezett I. György szobor felavatásának fővédnökségét elvállalta. Jövő márciusban tervezik a szobor felavatását, ami egybe esik a labancok pusztításának 300 éves évfordulójával. (I. György angol király az iskola felújítását támogatta.)

Hargita és Kovászna megyei románközösségek képviselői megbeszélést folytattak melynek során, elpanaszolták, hogy diszkriminálják a székelyföldi kisebbséget, az oktatási intézmények „etnikai alapú elkülönítése” véleményük szerint katasztrofális következményekkel járt és tovább mélyítette a román és magyar közösség közötti tátonok szakadékot. Úgy vélik, hátrányos megkülönböztetésben részesülnek a székelyföldi magyarokkal szemben, a helyi projektek túlnyomó többségét a magyar közösségek nyerik. A magyarok a kulturális témákra a helyi és megyei önkormányzattól, valamint az állami költségvetésből, de még Budapesttől és a nyugati diaszpóráktól is kapnak támogatást, miközben a románok terveit folyamatosan elutasítják. A megyei prefektus leszögezte, hogy a székelyföldi románoknak más cselekvési módozatot kell követniük a jövőben, és saját kezükbe kell venni sorsukat.

Medgyessy-Nastase négyszemközti találkozóra került sor Angliában, mintegy háromnegyed órán át. A politikusok a Haladó kormányzás címmel összehívott, a politikai baloldal előtt álló feladatok kijelölésére hivatott négynapos nagy-britanniai rendezvénysorozaton vettek egyébként részt. Újságíróknak megerősítették, hogy szó volt a kedvezménytörvényről, aminek kétoldalú tárgyalása külügyminiszeri szinten folytatódik, szó volt még a csíkszeredai konzulátus megnyitásáról, Medgyessy közölte, hogy Magyarország meg akarja nyitni a képviselőket, Nastase kijelentette, hogy a kérdést komolyan vizsgálják... A magyar miniszterelnök felajánlotta Magyarországi segítségét a román EU-csatlakozási előkészületekben.

Igazságosabb és testvériesebb Magyarországot!

A Kereszténydemokrata Néppárt ügyvezető elnöksége által elfogadott IRANYELVEK 21 pontja ad választ arra, hogy hol a helye a kereszténydemokráciának az ezredfordulón.

IV. rész

14. AZ EURÓPAI UNIÓ

Hazánk jövőjét nemcsak a NATO, hanem még inkább az Európai Unió biztosíthatja. A tagállamok egymás iránti szolidaritása olyan kedvező légkört teremt, amelyben Európán belülről nem indulhat el háború. Eddig soha nem látott gazdasági lehetőség, hogy termékeinket egy mesterséges akadályoktól mentes, hatalmas belső piacon értékesíthetjük. A piac kibővülése ugyanakkor kockázatokkal is jár. Ezek csökkentése nemcsak a termelők rátermettségén és felkészültségén múlik, hanem a mindenkor kormány érdekérvényesítő képességén is. A Medgyessy-kormány a csatlakozási tárgyalások záró szakaszában rosszul vizsgázott. Nemzeti érdek tehát, hogy minél hamarabb átadja helyét egy, az európai téren ügyesebb és a nagyhatalmak előtt behódolásra kevésbé kész vezetésnek. Így – bár a kormányok hivatali idejének kitöltése fontos jele az ország megbízhatóságának -, a szocialista kormányzás által okozott károk csökkentése érdekében örömmel vesszük, ha az Európai Unióhoz való csatlakozásunkat hamarosan országgyűlési választások követnék.

15. ÉRVEK A CSATLAKOZÁS ELLEN ÉS MELLETT

Különös figyelemmel fordulunk azon polgártársaink felé, akik az Európai Unióhoz való csatlakozásban nemzeti függetlenségünk veszélyeztetését, sőt önálló állami létünk feladását látják. Biztosítani szeretnénk őket, hogy a nemzeti értékek megőrzésének és a nemzeti érdekek érvényesítésének éppoly elkötelezett hívei vagyunk, mint ők. Azok a veszélyek, amelyekről megriadnak, nem elkerülhetetlenek. Mindaddig az Unió összes tagállamának sikerült azokat elkerülnie. Kritikus hozzáállásukat fontosnak tartjuk, mert semmi sem veszélyesebb, mint az a hurráoptimizmus, amely az Európai Uniót földi paradicsomnak tekinti. Ha az Európát alkotó nemzetek létéből kiküszöbölhető az egymástól való félelem, több energia és eszköz marad a nemzeti értékek fejlesztésére és terjesztésére is. Az Európai Unió tagállamai közötti belső államhatárok megszűnése fokozatosan idejéltmúltta teszi a magyar nemzet trianoni mesterséges széttagoltságát. Az Unió nemcsak szoros egységet hoz létre, a tagállamok gazdaságai között, hanem egyben véd is a kívülről jövő gazdasági veszélyektől. A tagság nem a globalizáció káros hatásai előtt nyit kaput, hanem épp ellenkezően, az Unió egészének gazdasági ereje olyan védelmi eszköz, amellyel önmagunk nem rendelkezünk. Mindezek alapján arra buzdítunk mindenkit, hogy nyugodt szívvel szavazzon igent az Európai Unióhoz való

csatlakozásra, s legyen rajta, (hogy legkésőbb 2006 után) a nemzeti érdeket érvényesíteni képes kormánya legyen Magyarországnak. A 2003. áprilisában esedékes népszavazás hosszú időre megszabja hazánk jövőjét. Ezer éve Szent István szinte egymagában határozott a nyugati keresztény világhoz való tartozás mellett. Ma – a demokrácia korszakában – mindannyiunk lehetősége és kötelessége, hogy részt vegyen a hasonló jelentőségű döntés meghozatalában.

16. EGY AKTUÁLIS ÉS ERKÖLCSI KÉRDÉS

Az idei év egyébként egy másik szempontból is vízvonalas lesz a magyar külpolitika számára. A kormányfő szövetségi kötelezettségekről beszél akkor, amikor az Irak ellen felkészülők rendelkezésére bocsátja a taszári bázist. Mivel az Irak elleni fellépés nem a NATO keretei között történik, nincs ilyen kötelezettségünk. A világméretű terrorizmus megállítása az emberiség érdeke. Sajnos ma nagyobb figyelmet fordítanak a terrorizmus elleni erőszakos fellépésre, mint okainak felszámolására. A mai magyar kormány nagyobb készséget mutat az Egyesült Államokkal való önkéntes szolidaritásra, mint az európai Unióval való egyeztetett fellépésre. Ha bebizonyosodik, hogy Irak titokban tömegpusztító fegyverekkel rendelkezik vagy ilyeneket gyárt, jogos kívánság, hogy ezeket számolja fel. E célt inkább tárgyalásokkal kell elérni, mint a nyers erő alkalmazásával, figyelmeztet II. János Pál. A történelem arra tanít, hogy háborúval a legritkább esetben és csak túlzott áldozatokkal lehetett megoldani a felmerült problémákat. Irak esetében nehéz az egymással ellentétes állításokon kiigazodni. Ezért számunkra az ENSZ Biztonsági Tanácsának egyhangú határozata jelent garanciát, s bármiféle tevőleges magyar részvételt csak ennek birtokában tudunk elképzelni.

17. PARLAMENTI FELADATOK

Hosszú távú elképzeléseink csak akkor valósulhatnak meg, ha a baloldal leváltására kész erők ismét megbízást kapnak a kormányzásra. Addig is kiemelt szerepe van a képviselőknek: mérséklünk kell a szocialista kormányzás kárait. (Ez nem reménytelen, hiszen a kormányjavaslatok igen sok tekintetben megváltoztak a parlamenti viták hatására. A parlamenti viták révén pedig a polgárok értesülnek a sorsukat befolyásoló döntések hibáiról. Így tudnak kellően felkészülni a választásokra.) Javasoljuk képviselőinknek, hogy minden meg nem szavazott törvénynek készítsék el azt a javított változatát, amelyet a választások után azonnal be lehet nyújtani akár gyors mérséklésére. Így például fel kell készülni a kábítószerrel kapcsolatos büntetések szigorítására.

Közre adta: Császárné Gyuricza Éva
Magyar Kereszténydemokrata szövetség
Békés Megyei elnöke

1 A szeretetben vagyok igazán önmagam. Az önzetlenség az igazi énem. A szeretet adja igazi lényemet. Szeretet a nevem.

Thomas Merton

2 Nagy dolgokat nem tudunk véghezvinni. Csak kis dolgokat, nagy szeretettel.

Teréz anya

3 Mondd meg, mekkora a szereteted, és én megmondom, mennyire élsz Istenel. Mondd meg, mekkora a szereteted, és én megmondom, mennyire látod az Istent. Mondd meg, mekkora a szereteted, és én megmondom, mennyire jutottál be a mennyek országába, amelynél törvénye a szeretetben valósul meg.

R. Trine

4 Az ajándék lényege a szeretet. Az örömszerző szeretet válik tárgyá, testesül meg benne, s értékét nem az hordozza, hogy mennyit ér az a tárgy, hanem az, hogy mekkora a szeretet, amely mögötte áll.

Ravasz László

6 Mindenki annyi szeretetet kap, amennyit a szíve befogadni képes.

Michel Quoist

7 A szeretet lényébe be van zárva egy szó, amelyet amikor szeretünk, ki-mondunk: érted vagyok itt.

Boros László

8 Egyszerűen Istenben kell szeretni az egész világot, minden testvéredet ugyanabban a tiszta szeretetben magadhoz ölelve, anélkül, hogy a szeretet megnyilvánulásait elvárnád tőlük, és anélkül, hogy valaha is törődnél ezzel.

Thomas Merton

Jean Vanier

A NAP, A SZÉL, ÉS A TÉL VITÁJA (Magyar népmese)

A három jó barát, a Nap, a Szél, és a Tél, beszélgetett. Arról vitatkoztak, hogy hármuk közül melyikük a legnagyobb úr. Mind bizonygatta, hogy ő. Eppen arra jött a cigány. – No kérdezzük meg tőle, hogy melyikünknek van igaza? – indítványozta a Tél. Mikor hozzájuk ért a vándorcigány, illedelmesen köszönt: „Adjon Isten jó napot az uraknak”. Azt mondja a Nap a többieknek: No látjátok, hogy engem köszönt! De még jobban a Szelet köszöntöm, - felelte a cigány. No megállj! Mért mondd ezt? Kérdezte a Tél. Várj csak, ha eljön az én időm, megfagyasztalak, olyan hideget bocsátok rád.

Odászól a Nap is: En meg olyan meleget bocsátok rád, hogy a saját zsírodban megsülsz. Mire a vándor talpraesett választ adott: „Nem félek én az uraktól. Csak arra kérem a Szél urat, hogy a Nap próbálkozásakor fújjon a kedvemre, a Tél mesterkedésekor meg ne düljön-fújjon!”

A Szél odafordult társaihoz, és megjegyezte: „No lássátok, a cigánynak van igaza. És lássátok be, hogy mindenkinek bennem van bizalma”.

Gyulai Pál: A Szél és a Nap

Egykor régen Szél úrfival
Fogadott az öreg Nap:
Egy vándor köpenyét melyik
Lophatná le hamarabb.

Jött a szél, s magát felfúván
Zúgott-búgott, mint csak tudta,
A köpenyt úgy húzta-fúttá-
Hát a vándor mit csinál?

Előbb ugyan félelmében
Ijedten kap fűhöz-fához,
De a köpenyt majd a vállhoz
Szorítgatja, s odábbáll.

Mosolyog a jó öreg Nap,
S hő sugárra, fényes-szepen
Megindul a tiszta égen.
Hát a vándor mit csinál?

Lassabban megy, meg is izzad,
A meleget alig állja,
Majd a köpenyt földhöz vágja,
S, hogy megpihen rajt, megáll.

Egykor régen így nyéré meg
Szél úrfit az öreg nap:
Többet ésszel, mint erővel,
Így közel, úgy hamarabb!

Mackó és a méhek... (Népi mondóka)

Mackó Miki mézet left
Egy nagy odvas fában.
Jaj de jó lesz ez a méz
Gondolja magában.

A sok kis méh könyörög,
Esedezve kérte:
Jaj, ne bántsá a mézünket,
Mi gyűjtöttük téle.

De a medve nagy mancsát
Bedugta a lukba,
Jaj, de ahogy bedugta,
Azonnal kihúzta:

Mert a dűnyi darazsak
Rátörték bőszen
És a mackó úrficska
El is szaladt hősen.

A nemzetnek szüksége van a Kereszténydemokrata Néppártra - mondta a KDNP új elnöke, Semjén Zsolt

A Párt nagyválasztmánya június 28-án, a párt elnökének, - Varga Lászlónak hirtelen halála miatt megüresedett elnöki posztra - Semjén Zsoltot választotta meg. A 41 éves, sikeres kereszténydemokrata politikus, mint ismeretes az Orbán kormány egyházpolitikáért felelős helyettes államtitkára volt. Ebben a tisztségben munkáját a megkötött egyezmények sorozata, az egyházak méltóságát tiszteletben tartó új finanszírozási rendszer kidolgozása, valamint az egyházak korábban megnyírbált nemzetépítő szerepének visszaállítására tett eredményes javaslatai és tettei sikeres és ismert politikussá tették. Ebben az időszakban két magas pápai kitüntetésben is részesült.

Semjén Zsolt már 1997-ben is volt a KDNP elnökjelöltje. Akkor alig 10 szavazaton múlt a sikere, és egyben a párt sorsa is ekkor pecsételődött meg. Most biztos befutó volt, mint egyetlen elnökjelölt. Az elhunyt elnök is benne látta az utódját, amit a párt elnökségének tagjai val nem sokkal a halála előtt közölt. Semjén Zsolt nyilatkozatában leszögezte, hogy meg van arról győződve, hogy a **nemzetnek szüksége van a KDNP-re** mint pártra, nemcsak azért, mert a jobboldalon ma már mindenki kereszténydemokráciáról beszél, hanem azért is, mert az elmúlt két választási eredmény statisztikai számszaki adatai

ezt egyértelműen igazolják, hogy a mai választási rendszerben egy párt egyedül képtelen megnyerni a választásokat úgy, hogy kormányt is tudjon alakítani. Egy párt nem tudja lefedni a teljes választói akaratot...

Program beszédében hangsúlyozta: "két cél legyen mindig előttünk: a nemzet érdeke és a keresztény értékek, különösen a szociális igazságosság kökemény képviselője. Nem nyugodhatunk bele, hogy a jelenlegi szocialista kormányzat a társadalmat biodiszletként kezeli, és a legvadabb vadkapitalizmust építi. A munkát túladóztatják, míg a tőkét nem. Mi XIII. Leó pápával valljuk, hogy sem a tőke munka nélkül, sem a munka tőke nélkül nem létezhet. Azonban a munka és az azt vég-

ző ember az elsődleges, a védendő érték. Kovásznak kell lennünk a jobbközépen. Ha a keresztények befolyásolni akarják az ország életét, ha valóban képviselni akarják a társadalomban a keresztény értékeket, akkor pártra van szükség, keresztény, kereszténydemokrata pártra, s ez nem más, mint a KDNP. A pálya széléről bekiabálásokkal nem lehet gólt rúgni. Párt nélkül pedig a politikai pályára nem tehetjük be a lábunkat."

A 2006-os vagy talán pontosabban a soron következő választások eredményét befolyásolni tudó pártot kell nekünk kereszténydemokratáknak nagyon rövid időn belül újra építeni, úgy, hogy az tagja lehessen a Fidesz vezette választási szövetségnek, és valóban a jobbközép kovásza lesz. Nem titkolom, hogy unió-pártnak gondolkodom, és reménykedem, akinek karizmatikus vezetője már mindenki előtt ismert. Ezért szeretnék a továbbiakban is dolgozni, együtt a kereszténydemokratákkal, és mindazokkal, akik a nemzet érdekét és a keresztény értékeket szeretnék a társadalomban elsődlegesen érvényre juttatni.

Császárné Gyuricza Éva
Békés Megyei MKDSZ elnöke, a
KDNP tagja

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

A Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület 2002. évi munkájáról

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.
NYITÓ PÉNZKÉSZLET (adatok ezer Ft-ban)	621	185	944	1.533	307
BEVÉTELEK:					
1. Önkormányzati támogatás	2.979	1.638	874	1.100	300
2. Pályázat útján nyert pénzüsszeg	325	700	750	700	100
3. Szponzori támogatás	10	643	553	346	661
4. Munkaügyi Központ közhasznú tám		408	820	225	324
5. Belvíz elhárítási munkák	8	496			
6. Egyéb bev. (Apeh 1%, anyag ért., kamat bev, tagdíj)			997	50	186
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	3.322	3.885	3.994	2.421	1.571
KIADÁSOK:					
1. Személyi jellegű (bér és járuléka)	216	660	1.483	739	1.060
(adó és járulékok tartozás)		630	719	12	
Önellenőrzési pótlék			107		
2. Tűzoltó autók üzemelt. kapcs	497	464	440	775	242
3. Fenntartási kiadások	450	364	255	270	276
4. Védőfelszerelés vásárlása	329		50	758	110
5. Tanfolyammal kapcsolatos költ.	381				
6. Egyéb kiadások	422		76	141	62
7. Fejlesztési célú kiad.	1.463	1.008	275	951	
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	3.758	3.126	3.405	3.646	1.750
ZÁRÓ PÉNZKÉSZLET	185	944	1.533	307	128

Az Ellenőrző Bizottság megállapította, hogy a táblázatban szereplő összevont adatokból a Polgármesteri Hivatal működésére 300 ezer forint támogatást, a civil alapról az un. 1 Ft szponzori támogatáshoz 1 Ft önkormányzati támogatás elv 2002 évben megszüntetésre került.

A szponzori támogatás részletezése: magán-személy: 80 ezer Ft, jogi személy: 580,5 ezer Ft
Az egyéb bevételek között: Tagdíj: 35.800 Ft, kamat, 348 Ft, APEH 1% 8.760 Ft volt.

A kiadások részletezése: a személyi jellegű kifizetések között a polgári szolgálatosok zsold, étkezési, és ruhahasználati költsége van elszámolva.

A kivonulások üzemanyag költsége 57.263 forint (múlt évben: 135 e) volt, a gépjárművek kötelező biztosítása 33.894 forint (múlt évben 283 ezer), a tényszám jól mutatja, hogy a tűzoltógépjárművek 2002 évi biztosítása csak az első negyedévben történt meg, április 1-től a díj meg nem fizetése miatt a kötelezőbiztosítás megszűnt.

A gépjárművek vizsgáztatási és alkatrész pótlási költsége, mintegy 151 ezer forint volt.

A fenntartási költségek között a telefon használat 168.650 forint, (múlt évben: 172 ezer Ft), a gázdíj 107.651 forint volt, (múlt évben: 66 ezer Ft).

Fent kimutatott rezszi költségeken túl az Egyesületre van terhelve 184.096 Ft villamos energia költség, amelynek kifizetése jelenleg nemcsak a forrás hiány miatt késlekedik. Még egyeztetés alatt van, a terhelés reális alapja. A terhelést és a tényleges fogyasztást próbálják szinkronba hozni. (korábban ilyen jogcímen nem is kellett fizetni!)

A felhalmozási kiadások 2002 évben nem voltak. Védőruha vásárlásra 110 ezer forintot tudott költeni az egyesület pályázati pénzből.

II. KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS 2002. ÉVBEN NEM VOLT.

III. VAGYON FELHASZNÁLÁSSAL KAPCSOLATOS SZÁMADÁS

Mint ahogy azt az előző fejezet számaiból hallani lehetett, illetve látni lehet, a számok egyértel-

műen bizonyítják, hogy az egyesület vezetése mind pénzügyi, mind az anyagi javaival a töle elvárható gondossággal gazdálkodott.

A korábbi években már tetten érhető volt, hogy megtorpant a fejlesztési lehetőség, de ez 2002 évben meg is szűnt. Fejlesztésre nem volt forrás.

Az egyesület eszközeleltárt 2002 évben nem készített.

IV. CÉL SZERINT JUTTATÁSOK

Egyesületünk sikeresen pályázott a Belügy-minisztérium egyik pályázatán, 100 ezer forintot nyertünk

V. KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVTŐL, ÁLLAMI PÉNZALAPBÓL, HELYI ÖNKORMÁNYZATTÓL, KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATTÓL KAPOTT TÁMOGATÁS:

A helyi önkormányzattól kapott támogatás összege: 300 ezer forint volt.

Az előző évhez képest 800 ezer Ft csökkenést mutat. Szokásunkhoz híven visszatekintünk az előző évek azonos tartalmú számaira:

1997: 5,4 millió Ft

1998 3- „

1999: 1,6 „

2000: 0,9 „

2001: 1,1 „

2002 0,3 „

A fenti számok jól mutatják, hogy az egyesület gazdálkodása, működése soha nem látott nehézségű, fejlesztése ellehetetlenült.

VI. AZ EGYESÜLET VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐINEK NYÚJTOTT JUTTATÁSOK ÉRTÉKE, ILLETVE ÖSSZEGE

A vezető tisztségviselők önkéntesen, a város lakosságának tűzvédelmi biztonságának megteremtésén dolgoznak.

Munkájukért sem pénzből, sem természetbeni juttatásban nem részesülnek, sem most sem a korábbi években.

VII. KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉG-RŐL RÖVID TARTALMI BESZÁMOLÓ

A Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület kiemelten közhasznú szervezet, ami azt is jelenti, hogy

TÁRSADALMI KÖZÖS SZÜKSÉGLETEK KIELÉGÍTÉSE

céljából jött létre.

Olyan közhasznú feladatot lát el, amelyről törvény felhatalmazás alapján más jogszabály rendelkezés szerint, valamely állami szervnek vagy a helyi önkormányzatnak kell gondoskodnia. Tevékenységéről a gazdálkodásának legfontosabb adatairól a nyilvánossággal is köteles beszámolni a helyi sajtó útján.

Az elmúlt 2002. évben a Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület 23 esetben vonult ki káreseményekhez.

Taglétszám: 48 fő, akikből 20 fő aktívan részt vesz az egyesület műszaki, vagy adminisztratív munkájában, és 18-20 fő azok létszáma, akik kiképzett tűzoltók. Ez az a létszám, akik riaszthatók tűz, vagy más katasztrófa esetén.

Az elnöki beszámolóban részletezett gondok még megoldásra várnak.

Az EB tavalyi beszámolójában is leírta, most is megteszi, hogy: Egyesületünk mind személyi, mind az anyagi és eszköz ellátottság, felkészültség vonatkozásban olyan fizikai és immateriális értékekkel rendelkezik, amit részben elődeink hoztak létre azért, hogy a város és lakosainak tűz elleni biztonságát szolgálják.

Ez a számokban ki nem fejezhető érték most éppen ránk van bízva, és a jelen vezetés és tagság kötelessége, hogy ezt megőrizzük, fejlesszük, és az utánunk jövőnek tisztességgel átadjuk.

Tisztelt Közgyűlés a záró pénzkészlet, valamint a 2003 évi önkormányzati költségvetési támogatás összegét megismerve, ami 1 millió forint (tavaly 300 ezer Ft volt), némileg javult a helyzet, de még nem eléggé!!

Az Ellenőrző Bizottság kötelessége, hogy a Vezetőségnek és a Közgyűlésnek is felhívja a figyelmét, hogy ezzel a pénzkészlettel az egyesület működési költségeinek nincs meg a teljes fedezete, még a leggondosabb gazdálkodás mellett sem.

Ezért a 2003 évben is meg kell találni azt a megoldást, amely egyesületünk működését, és fennmaradását biztosítja, lakosságunk biztonsága érdekében.

Az EB. Emlékezteti a Tisztelt Közgyűlést arra, hogy éppen idén 77 éve alapították elődeink ezt az egyesületet, amely mindig hasznára volt az itt élőknek.

Tisztelt Közgyűlés, az Ellenőrzőbizottság a Közhasznúsági Jelentést a Törvény által előírt tartalommal készítette el.

A jelentést az EB külön megvitatta, május 22-i ülésén, és annak alapján a Közgyűlésnek ELFOGADÁSRA javasolja., 1/2003.EB (V.22) Határozata alapján.

Gyomaendrőd, 2003. május 22

Mraucsik Lajos EB tag, Császárné Gyuricza Éva EB elnök, Hanyecz László EB tag

Tisztelt Közgyűlés, az Ellenőrző Bizottság mandátuma lejárt. Ezennel megköszönjük mindhárom az elmúlt időszakra vonatkozó bizalmat.

Az Ellenőrző Bizottság kéri a Tisztelt Közgyűlést, hogy a vonatkozó mentesítést adja meg az EB tagjainak.

Gyomaendrőd, 2003. május 22.

Irodalmi oldal

JÉKELY Zoltán (1913-1982)
Költő, író, műfordító,

EGY KIÁLLÍTÁS MARGÓJÁRA

dők.

Jómagam „földi lomjaimat”, miután el-
lenük fellázadni hatvanévesen sincs kellő
bátorságom, két csoportra oszthatom: a
pusztán érzelmi becsüekre és olyanokra, me-
lyekért az ószeres is kínálna kisebb-nagyobb
pénzösszeget. De akár az első, akár a másod-
dik csoportba tartozzanak is, majdnem
mindegyikről állíthatom – a könyveken ki-
vül -, hogy hozzám tartozásuk vagy hozzá-
juk tartozásom gyökere a gyermekorból
levezethető animisztikus* ragaszkodás” –
írja „Tárgyaim” című rövid írásában Jékely
Zoltán.

A költő ebben az évben lenne 90 éves, s
tisztelőre rendezett kiállítást a Petőfi Iro-
dalmi Múzeum, melyet 2003. április 11-től
június 20-ig tekinthettek meg az érdeklő-

Személyes tárgyak, bútorok, könyvek, kéziratok, fotók őrzik a költő múlt-
ját, s idézik fel azt a hangulatot, melyben alkotott, a kialakított írószoba
azt a helyet, ahol barátait fogadhatta, ami hosszú sétái, kirándulásai után
visszavárta, s ahol mindennapjait élhette.

Fényképek, melyek az időtlenné váló pillanatot hozzák közel a tünékeny
jelenben, s villantják fel a kor – a XX. század – magyar irodalmának jeles
képviselőit...

Reményik Sándor, Dsida Jenő, Tamási Áron, Kós Károly, Áprily La-
jos...

Áprily Lajos, aki Jékely Zoltán édesapja, s akinek nagyságát, erős biz-
tonságát a kisfiú így látta Apa-váro című versében: „mint egy órjas, tán ő
maga a templom”.

Az első rím megtalálása: „foly a vér” a „denevér”-re, majd a költő-édes-
apa biztatására megjelenő első vers az Erdélyi Helikonban, Ballada a kóbor
kutyáról címmel.

Enyed, Kolozsvár, Budapest, Velence, Firenze, Róma, Párizs... Meg-
határozó helyek...

A tragikus sorsú Erdély, a szülőföld, ahol gyermekkorát töltötte a „fan-
tasztikus hegyek, alkonyatban süllyedő dombok, fehérítő tornyú falvak” tün-
dérbirodalmában; Budapest, ahol magyar – francia – német szakos
bölcsezhallgató, később az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa, s tá-
voli vonzások, az európai kultúra központjai, Itália, Gallia földje...

1942-ben feleségül veszi Jancsó Adrienne-t, a színész, előadóművészt,
aki sok évtizeden keresztül hűséges társa, verseinek s az erdélyi magyar köl-
tészeti kincsestárának megszólaltatója. Ő is egy képről néz ránk, egy napsu-
garas „régén-volt” időből.

Másutt a horgászbot, mely kedvenc időöltetését, halászszenvedélyét idé-
zi, hatalmas kövek fehérlenek, kavicsok, melyek önálló életet élnek az íróasz-
tal lábánál, s az egyik sarokban – a magasban – harangok, több
kisebb-nagyobb harang; háttérként gyökérindák terpeszkednek a falon.
Harangok és föld között, gyökerek behálózva a teret, mélyen a földben, az
erdélyiben.

S a határokon, éveken áthajló versek. Versek és föld között.

Polányi Éva

(* kezdetleges elképzelés, amely szerint minden tárgynak meg-
van a maga lelke, szelleme)

TENGERPARTI ELÉGIA

-Aki siratni akarja hazáját,
utazzék tőle mennél távolabb;
harsogjanak alatta hosszú pályák,
suhanjon ég, föld, mint a gondolat-

Itt mondom ezt a morgó tengerparton,
hol elhagyott világom siratom;
könnyizű szél, tajték csapdossa arcom,
ha szerteporzik egy hullám-halom.

Magyar költőnek némaság a sorsa,
szavát itt még Isten sem érti meg,
s ha néha mégis hallszik monológja,
álmélkodnak tornyok, hegyek, vizek.

Te roppant víz, világok hordozója,
Tenger! Tudom, hogy nagyságos vized
az emberi nemzet zokogta sóra,
panaszomat meg kell hát értened.

Szólok neked, a messzítükrű kének,
magyarul szólok hozzád, Végtelen,
elemek eleme, földnek és égnek
szülője, hordozója, kék elem!

Már gyenge hangomat tán meg se hallod,
testem sovány, beteg és nyugtalan;
lelkemben emlékek zenéje harsog.
Ó, mért is járok itt én oktalan!

A megtett úttal egyenes arányban
hatalmasodik bennem otthonom:
mennél többet kódorgok a világban,
Enyedről annál többet álmodom.

Mind magasabb, merészebb a soháknak
röpíve, mindenik messzebbre megy;
s mihelyt kimondok egyet: újrátámad,
akár a lenyesett sárkányfejek.

Mihelyt egy bánatom levélbe róttam,
már érzem: jön az új, mint egy hajó,
melynek csak füstje lóg a horizontban,
különbön még hegye sem látható.

Szomorúságom árbockosarából
így nézek én le: a világ kerek,
az idők mélye megnyílik s a távol
görbületében népek, nemzetek.

S egy népet látok s összetört hazáját,
hazáim látom, két szegény hazám:
boszorkány-szélben úsznak, árva gályák,
s nem érnek partot soha tán.

S látom apámat és látom anyámat
s egy ház falában kopjafás szobám,
öcsém, hugom, kik benne fel-le járnak,
és sok sírt látok dombok oldalán.

PSALMUS

Én már rég a harangoké vagyok:
Erdélyben is hányszor megvizsgáltak,
Túlengvén a boldogok kardalát,
hirdetének nem földi diadalmat.

Muzsikáló, rézszármú égi hinták,
fenn-suhognak a romlott tornyokon
hajnali széllel ütnek homlokon,
szagatják éjjünk bakacsinját.

A tündöklő nagy ablakokra, ládd,
hogy csapódik a törtszügyű madárhad!
Ott sejtí hosszú téli otthonát,
hol az egetkérő gyertyák zihálnak.

Pusztákról jönnek kósza lovasok,
koldusok törmek a kapukhoz utat,
szekeresek és kerékpárosok
kérnek örök szárnyéket ott maguknak.

A menny kárpitján keskeny rés hasad,
Beléleszül menekő lelkek éke,
haranghintán így jut a szomjú had
a vad világ elől a szelid égbé.

APA-VÁRÓ

Nagyenyed, 1920
Kapuban állva, kisfiú mezítláb,
Pizskál lábujjal százlábut, gilisztát,
Hosszan bámul pókhálót, hangyajárást,
Hogy könnyebbé bővílje azt a várást...

És végre, csengő áldott kis-harangszó,
megváltón s meg-megszázszorozva hangzó,
hogy elfeledkezik minden bajáról!
Mert a Kollégjum kapuja kitáru,

s az utca végén, fölnyesett, nyakig láb
akácok alján ott-terem, akit várt,
és jön-jön, hosszú léptekkel, sietve,
hóna alatt száz dolgozat-füzettel.

Olyan nagy már, az árnyékból kibomlón,
mint egy órjas, tán ő maga a templom;
elől keskenyre gyűrt vadászkalapja
magasabb, mint a nagy torony sisakja –

És elborítja, mint valami felleg:
mily pöttöm ő roppant alakja mellett!
S most lehajol s félkarral ölbekapja:
mint az Isten, olyan erős az Apja.

KIMONDHATATLAN

I.

Az éjben már édes-keserű hold-zsag,
s a tücsökhang egy oktávval leszállt;
a nyáron annyi sirást tékoztoltak!
A Nagy Panaszot kimondták legalább!

A gyászos ősz suhogó fátyla megjött:
tücsök-búval bélelve bánatom,
csak sóhajtozom itt értük, helyettük –
mert képtelenség AZT kimondanom.
1933

II.

Valami emlék jön, de honnan! Tódul, el-
áraszt, lerohan.

Ámulva várom, szívdobogva, s belemerülnek
boldogan.

E földi lét nem földi titka mindjárt tudni fo-
gom, mi volt, és jelenemből kiszakítva, szürcsöl-
hetem, akár a bort!

- De illan, mielőtt elérne. Pedig nem álom
volt. Dehát mi! S tegnap! Ezer éve!... Talán nem
is én éltém át.

1981

Izós ízek augusztus

Gyuvecs (balkáni specialitás)

Egy kg padlizsánt megmosunk, kis kockákra vágunk és besózzuk, hogy kesernyés levét kidobja, majd leöblítjük, kinyomjuk. Burgonyával, papirkával, zöldbabbal, paradicsommal, hagymakarikákkal vegyítjük, félretesszük. 40 dkg bárány és/vagy marha lapockát (esetleg vegyesen) apró kockákra vágunk, felforrósított olajon, erős tűzön, hirtelen megpirítjuk. Rádobunk hagymát, áttört fokhagymát, 2-3 percig tovább pirítjuk, majd átesszük egy mélyebb sütő tábla. Hozzáadjuk a zöldségeket, sózzuk, borsozzuk. Fólia alatt egy órán át pároljuk, majd levesszük a fóliát, hogy elpárologhasson a leve. 4 tojást 1 evőkanál liszttel, 2 dl joghurttal és 1/2 kiskanál sütőporral és vágott petrezselyemmel elkavarunk és a gyuvecstre öntjük, erős tűzön addig sütjük, amíg szép piros nem lesz a teteje.

Seidl Ambrus

Sarokház Csemege

Ct.: Tímár Vince

Pont
Áruházlánc

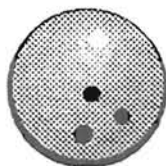
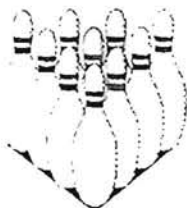
Gyomaendrőd, Blaha u.27. Tel.:386-691.

☞ hűtött üdítők, sörök	
☞ Mizo tejföl 25%	54,-
☞ fagyasztott kacsamáj	449,-
☞ Santos sör	99,-
☞ reggeli ital 1 l	99,-
☞ Merido Mokka 250 gb	299,-
☞ Balfi ásványvíz 1,5 l	49,-
☞ befőző fólia 4 íves	45,-
☞ kapros savanyúság tartósító	89,-

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 6-tól 19-ig,
szombaton 6-tól 12 óráig, vasárnap 7-től 11 óráig.

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédél összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja. Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.500-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

METÁL STOP VAS-MŰSZAKI BOLT

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek

Szórakoztató elektronika

Szegek, csavarok, zárok, lakatok

Fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók

Villanyszerelési anyagok

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: 386-909

☐ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

Tevékenységeinket piacképes áron kínáljuk

- ☞ Magas és mélyépítési munkák generál kivitelezése – tervezése
- ☞ Transzportbeton és betonacél értékesítés, előregyártás, szerelés
- ☞ Egyedi asztalos és lakatos termékek gyártása (nyílászárók, Interspan bútorok)
- ☞ Építőipari anyagkereskedés (Interspan bútorlap...)
- ☞ Építőipari gépek, segédesszközök bérbeadása (toronydaru, acélzsalu, keretes állvány, útpanel...)

Mezőgazdasági, Műszaki és Szolgáltató Betéti Társaság, Hunya, (Rákóczi u. 55-57.) mezőgazdasági üzemek, kistermelők részére komplett mezőgazdasági szolgáltatást vállal.

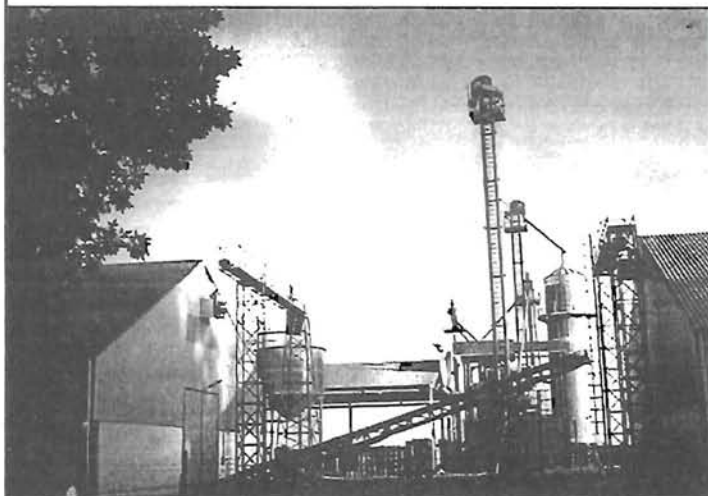
Biztosítja a termeléshez szükséges műtrágyát, vető-

magot és vegyszert.

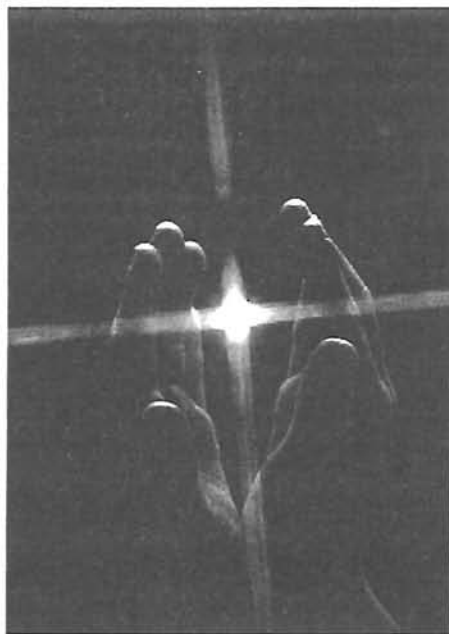
Vállalja a megtermelt növény tisztítását, szárítását, tárolását, értékesítését.

Érdeklődni lehet: 66/389-689 Tel/Fax, továbbá 66/532-610 sz és 66/532-611. sz. telefonokon.

E-mail: <boti.bt@bekesnet.hu>, <boti.bt@mailbox.hu>

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem milnak el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg,
akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BUZA IMRÉNÉ NÉMETH MARGIT, aki Hunya, Petőfi u., 11. sz.

alatt lakott, július 1-én, 89 éves korában lelkét Isten kezébe helyezte. Gyászolják: gyermekei, unokái és a rokonok.

CSERENYECZ JÓZSEF július 3-án, 91 éves korában hosszú szenvedés után megtért Teremtő Urához. Korábban az Öregszőlőben, idős korában a Rózsakert Otthonban élt Gyászolják: rokonai és az otthon lakói.

CSERVEN VINCE Hunya, József Attila u. 12. sz. alatti lakos, rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: felesége, fia, menyé, unokái és a rokonság.

DAJKÓ JÓZSEFNÉ aki a Vásártéri lakótelepen élt, 64 éves korában, július 22-én az örökkévalóság honába költözött. Gyászolják: Családja

GYEBNÁR JÁNOS pincér, aki a Blaha úton élt, 74 éves korában rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtő Urának. Gyászolják: felesége, leánya és családja, rokonai, ismerősei, és a Kereszténydemokrata Szövetség gyomaendrői tagjai.

HUNYA ELEK volt hunyai lakos, július 4-én, 92 évesen Dunakeszin meg-

tért Teremtőjéhez. Gyászolják: fia, menyé, unokái, dédunokái és a rokonok.

SZABÓ IGNÁCNÉ született Hanyecz Ilnoka, aki volt endrői és hunyai és budapesti lakos, 85 éves korában, visszaadta lelkét Teremtő Urának. Hamvait Budapesten, a Szent Gellért Kápolna urnatemetőjében helyezték örök nyugalomba, szeretett férje mellé. Gyászolják: a családja, testvére, barátja és az Endrődiek Baráti Köre.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk haláluk évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Endrői népballada

Kiszely Lajos csendőr legény
Kakastoll leng a süvegén.
Olyan gangos a járása,
Míntha táblabíró vóna.

Két durranás hallik csupán.
Ott fekszenek békésen mán.
Reggel találtak reájok
A szénát gyűjtő leányok.

Sok lány felsőhajta látna,
Dobos-Tímár Brigittája,
Rajt felejtette szemét,
Elcsavarta nyakas fejét.

Kötényzsebben búcsúlevél.
Pirosra festette a vér.
-Ne sirassál apám, anyám,
Elleneztetek a babám!

Perpatvar van Doboséknál.
Brigitta sír, apja ágál:
Gazdag vagy te édes lányom,
Vőnek gazdag legényt várok.

Jaj de szépen muzsikálnak
Dobos-Tímár Brigittának.
Nagyságos úr keresztapja,
Búcsúztatót az húzatja.

Leszállt az éj, néma a csend.
Tímár Brigitta hová ment?
Piros arca fehérre vált,
Azt beszélnek a mezőn hált.

Jaj de szépen harangoznak
Dobos-Tímár Brigittának.
A lányt a dombra temetik,
Kiszelyt árokba földelik.

Lásd, itt vagyok Kiszely Lajos!
Örökké veled maradok.
Mit bánom, hogy apám, anyám
Mennyi átkot szór majd reám.

Három óra, virrad is már,
Töltött puskád irányozd rám!
Tedd kezedet a szívemre,
Ahol dobog, ott lőj bele.

1947-ben Csejt pusz-
tán tanítottam, akkor hal-
lottam Földvári
nagyamától ezt a nép-
balladát:

Márton Gábor

Az endrői Központi Katolikus Temetőben **kriptasort nyitottunk**. Lehet kriptahelyet vásárolni. Érdeklődni lehet az endrői plébánián.

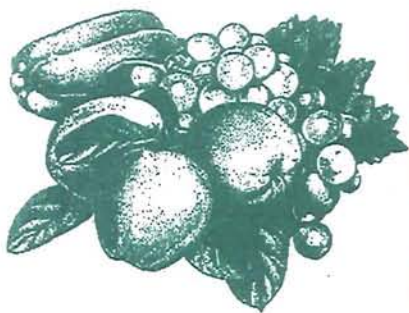
Koloh Gábor endrői származású szeghalmi gimnazista kutatja családjának eredetét. Endrődön járt, és egy verset küldött, 2003. június 28-án:

Endrői rózsaszirmok

Csak a gyönyörű érzése marad,
ahogy Endrődön a templom
bejáratánál útban érzem magam
- üres az Isten háza...

Azt érezd meg, azt a pillanatot,
ahogy megérint és válladra
helyezi nehéz, megtört kezeit
a dédapám – fél évszázada porlad...

Akkor és ott s mindörökre
megértettem, hogy én csak
vázolni próbálok azt,
amit már megérteni sem lehet.

Kert- barátok- nak

Emlősök a kiskertben - III. rész

Vakondok

Európában és Kelet Ázsiában őshonos. A vakondtúrások jelzik jelenlétét. Testének felépítését meghatározza a földalatti élet. Végtagjai igen rövidek, mellső lábai tenyérral kifelé és hátrafelé fordulnak (jól látható ez a képen) Lábujjait kötőhártya kapcsolja össze, és tompa végűek. Az ujjak végén erős karmok segítik a föld kaparását. Pici szeme az orra mögött helyezkedik el. Fülkagylója nincs, hangjartát egy bőr borítja, mozgatni is tudja (nyit és zár). Bundája fekete, fényes. A lába, orra, hús vörös színű. A teste farkokkal együtt, általában 14-17 cm hosszú. 15-50 cm mélyen van a föld színe alatt. Nyáron a felszínhez közelebb tartózkodik, mint télen. A felszín alatt folyosókat váj, amelyet szinte művészi módon épít ki. A főfolyosókból kivezető alagutak keskenyebbek. A hálókamrája, a főfolyosó falai kemények, mert összetömríti, összenyomkodja a földet. Kamráját szalmával, levéllel, fűszállal, mohával béleli ki, ott alszik, vagy pihen. A fő folyosó sok esetben 25-50 méter hosszúságot is elér, útját a túrásokból, valamint az elszáradt növényekből követhetjük, ugyanis a járatkészítéskor elrágja a gyökereket. Táplálékszerzés céljából a meglévő és kiépített folyosókon kívül igen sok laza folyosót váj ki, és sok esetben a földet a felszínre hánnya. Ezek a laza földtúrások a levegőhöz jutását is biztosítják. A legalsó folyosó legmélyebb pontján aknákat ás, hogy a víz ott összegyűljön, ebből iszik. Igen gyorsan tud ásni, mert a nyakizmai segítségével befúrja orrát a talajba, és mellső lábai segítségével oldalra kotorja a földet. Tápláléka giliszta, tötetű, csiga, bogár, kukac, pajor. A folyosójába betévedt mezei egeret, békát is szívesen megeszi. Jó a szaglása és a hallása, így könnyen megtalálja a táplálékát. Négyheti vemhesség után 3-5 kölyköt fial, melyek igen gyorsan növekszenek. Téltre összegyűjti a táplálékát. A kártékony rovarok pusztításával hasznot hoz, de a kultúrnövények elpusztításával kárt is okoz. Ellensége a görény, menyét, bagoly, gölya.

Sün

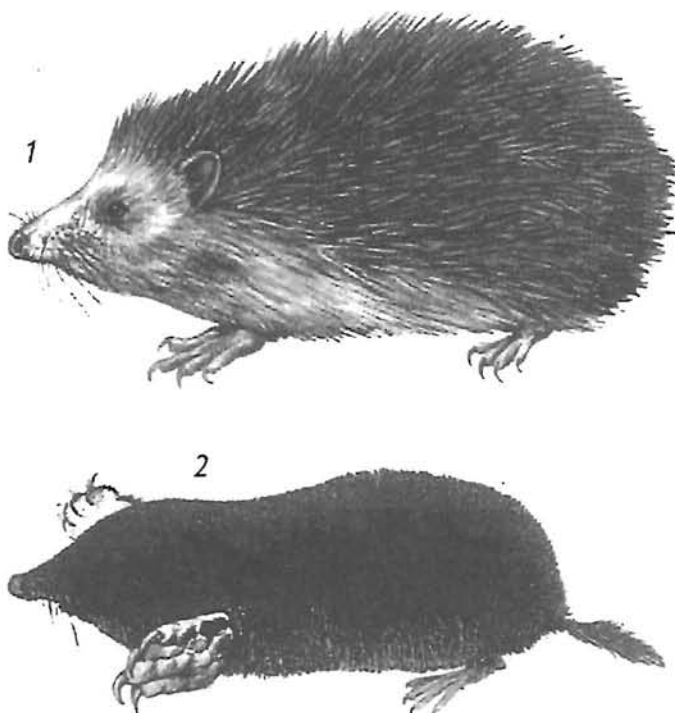
Kedves kerti barátunk. Kora tavasszal a langyos, meleg fuvallatú ligetes erdőben sétálva az avarban ha mozgást, halk csörgést hallunk, az nem lehet más, mint a sün. Az állatmesékben tuskeshátúnak nevezik. Mulatságos, félénk de jóra való derék állat, dolgozva, sokat fáradozva éli életét. 25-30 cm hosszú, végtagjai rövidek. Feje előre keskenyedik, majd orrban végződik. A tuskék megvastagodott szőrök. Általában 8-10 évet is él, tavasszal az utakon sajnos sok esik a járművek áldozatául, mert igen lassú a járása. Egész Európában elterjedt. Sűrű bokrok alatt, a mélyedésben rendezi be tanyáját, melyet szénával, levéllel bélel ki. Ha viszonylag

csendes helyen van, akkor még nappal is elindul táplálékszerző körútra. Jó a szaglása, de látása gyenge. Évekkel ezelőtt a házunk kertjében is élt egy tuskeshátú. Meglepett arcvonásainak játéka, a rosszkedvtől, a legderűsebb vidámsáig az érzelmek szinte valamennyi fokozata gyors egymásutánban végig suhan rajta. Vesztély esetén orrát, lábát a hasához szorítja és összegombolyodik. Ez a védekezési forma nem esik nehezére, mert erős bőrizmai nagy erővel működnek. Tápláléka: szöcskék, tücskök, svábbogarak, cserebogarak, csigák, egerek, apró madarak. Ezért igen hasznos állat. Párázás után 3-6 utódot hoz világra, melyek csupaszok, de 24 óra múltán előbújnak a kis tücskék. A telet átalussza, mély álmomban van márciusig, a hideg idő elmúltáig. Ellensége: a róka, bagoly. Ha a fiatal kölykök táplálékszerzésre hideg ősszel kimerészkednek, a hajnali hidegben megdermednek, és gyakran elpusztulnak.

Hunya Alajos

képek:

1. sün
2. vakondok

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

nyári ajánlataim:

- grillsütők, bográcsok, állványok
- hűtőrácsok, jégakkuk
- szivattyúk, öntözötömlők, szórófejek
- fűnyírók, szegélynyírók, sövényvágók
- kéziszerszámok, szegkek, csavarok
- háti és kézi permetezők, vegyszerek
- fóliák, takaróponyák, műanyagárak
- gumicsizmák, védőkesztyűk
- befőzéshez üvegek, üvegtetők
- ventilátorok, barkácsszerszámok
- műanyag kukák (-110 l 5990,-)
- drótkerítések, létrák
- DÜFA zománctestek, ecsetek
- VAPOREX falszárító adalék

Várom Kedves Vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

Június 23-tól július 20-ig Gyoma
BELTERÜLETÉN 7,1 mm csapadék hullott.
TAVALY UGYANEZ IDŐSZAK ALATT 9,3 mm.

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület * Főszerkesztő: Császárné Gyuricza Éva
Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Damjanich u. 15. Tel., Fax: (66) 386-323, (06-30)2973-571 E-mail: cjiu2218@mail.datanet.hu *
Szerkesztők: Cs. Szabó István, Hunya Alajos, Iványi László, Márton Gábor, Polányi Éva,
Szonda István, Várfi Péter * Felelős kiadó: Vaszkó András *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: 66/283-358 Pelyva
Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: ivanyi@mail.szikszi.hu vagy ivanyi@theol.u-szeged.hu